Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 261 (6. 750) ◉ 1988 йил 15 ноябрь, сешанба ◉ Баҳоси 3 тийин

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ

14 ноябрь куни Орёл шаҳрида очилган кенгашда қайта қуришнинг ҳозирги босқичдаги долзарб вазифалари, биринчи навбатда аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашни яхшилаш ҳақидаги XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорларининг бажарилишини партиявий-сиёсий таъминлаш масалалари муҳокама қилинди. Учрашув қатнашчилари Орёл областида янги ишлаб чиқариш-иқтисодий муносабатларни жорий этиш ва қишлоқда социал тараққиётни жадаллаштириш тажрибалари билан танишадилар.

Кенгашда **М. С. Горбачев, В. И. Воротников, Л. Н. Зайков, Е. К. Лигачев, В. П. Никонов, А. В. Власов, Г. П. Разумовский, Ю. Ф. Соловьев** ўртоқлар, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетининг, ўлка ва область партия комитетларининг секретарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. С. Мураховский, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Ю. П. Баталин, Л. А. Воронин, қатор министрлик ва идораларнинг, оммавий ахборот воситалари марказий органларининг раҳбарлари иштирок этмоқдалар.

Ошкоралик, демократия — янгиланиш асоси

IX Ҳамза район ҳисобот-сайлов партия конференциясидан

Конференция бошланишидан олдин, Ҳамза район коммунистларининг сараланган, кўпчилик ишончини қозонган, илғор вакиллари — юзлаб делегатлар В. Н. Сивец номидаги Маданият ва техника саройига йиғилдилар. IX район партия конференциясига, шунингдек ишлаб чиқариш илғорлари, новаторлари ҳам ташриф буюришди.

Анжуман бошланишидан олдин фойеда юзларида ҳаяжон акс этиб турган бир гуруҳ делегатлар ва меҳмонларни суҳбатга тортдик.

— Мен ўтган саккизинчи конференцияда ҳам қатнашган эдим, — деди 1-вагон депоси электр пайвандчиси, Октябрь революцияси ордени нишондори, район партия комитети аъзоси В. А. Половинкин. — Ишчиларимиз мени бу галги конференцияга яхши кайфият билан кузатиб қолишди. Улар уй-жой масаласидаги муаммолар ечими ҳақида амалий гаплар кутишяпти, қани кўрамиз, докладда бу ҳақда нималар дейишаркин!

— Конференцияга мен меҳмон сифатида таклиф этилганман, — деди 2-автопарк ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Эргаш Азаматов. — Турғунлик даврида ҳал этилмаган муаммолар жуда кўп тўпланиб қолган экан. Бу муаммоларни ким ечаркин деб қўл қовуштириб ўтиришнинг вақти эмас. Кўпчилик автобусларнинг абонемент системасига ўтилганидан хурсанд бўляпти. Бизга ҳам қулай. Лекин иқтисодий жиҳатдан зарар кўриляпти-да. Бир йўловчининг мамлакатимизда ишлаб чиқарилган автобусларда юриши 9 тийинга, «Икарус»ларда юриши 14 тийинга тушяпти. Экспресс типидаги маршрутлар сони қисқартирилди. Қисқаси, абонемент системаси автокорхоналарга зарар келтирмоқда.

— Яна бунинг устига «қуён» бўлаётган абонементсиз йўловчилар сони кўпайиб боряпти. Устига-устак эҳтиёт қисмлар ҳам етишмайди, — суҳбатга қўшилди 1-автопарк ҳайдовчилар бригадири, делегат Н. М. Василченко, — шунинг учун ҳам биз автобусларда яна пул ва билет системасига қайтишни таклиф қилмоқчимиз...

Улардан сал нарида креслоларда ўтиришган ветеранлар олдига ўтдик.

— Охирги учта конференцияларнинг ҳаммасида қатнашдим. Ўтган галгисида танқидий фикрлар кўп айтилди, лекин пардали қилиб, қўрқув билан гапирилган эди. Ошкоралик, демократия даврида ҳамма гаплар ҳозир очиқ-ойдин, дадил гапирилиши керак. Биз конференциядан шуни кутяпмиз. Агар керак бўлса, ёрдамлашиб юборамиз, — деб мийиғида кулиб қўйишди, Шуҳрат орденларининг тўла кавалери А. Величко ва 1932 йилдан КПСС аъзоси Ф. Тишкин.

Шу пайт фойеда конференция бошланишидан дарак берувчи қўнғироқлар эшитилди.

Доклад тугаши биланоқ сўзга чиққанлар район партия комитетининг фаолиятини таҳлил этиб, асосан докладга кирмай қолган, аниқроғи эътибордан четда қолган муаммолар ҳақида гапира кетишди.

Чамаси, бунга район партия комитетининг ўтган конференциядан кейинги фаолияти ҳақидаги докладнинг бошиданоқ танқидий руҳда бўлгани туртки берди. Район партия комитетининг ҳисобот докладини қилган район партия комитетининг биринчи секретари Ф. Н. Нажмитдинов ҳам, партия, совет ва хўжалик қурилишига доир гоҳ хотиржам, гоҳ қизғин, гоҳ танқидий руҳда гапирган нотиқларнинг сўзларида ҳам амалий, ишчанлик руҳи яққол сезилиб турди. Конференция қатнашчилари қайта қуриш йўлини излаётганликлари кўриниб турарди. Улар турғунлик даврининг иллатларидан тезроқ қутулиш ва қайта қуришнинг тезроқ самара беришини исташарди.

— Район партия комитетининг амалга ошираётган ишлари, қандай юмуш билан шуғулланаётганини райком аъзоларидан бошқа ҳеч ким билмайди. Тор доирада бўлиб қоляпти. Бюро йиғилишларининг тафсилоти махфий равишда тарқатилиб, йиғиб олинади, — деди музокарада биринчи бўлиб сўзга чиққан В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари **Г. В. Шевелева.**—Менимча, уни кенг оммага олиб чиқиш, кўп нусхали газеталарда район партия комитети бюроси йиғилишларининг тафсилотлари билан мунтазам таништириб борилса, чакки бўлмасди.

— Қайта қуриш даврида райком аъзоларининг меҳнаткашлар орасида тез-тез бўлиб, улар билан суҳбатлашиб туришлари лозим деб ҳисоблайман. Чунки иш жараёнида, турмушда туғилаётган проблемалар, қийинчиликлар жойида ҳал этилса, партиянинг, хусусан райкомнинг омма ўртасидаги обрўси ошади, ишончи янада мустаҳкамланади, — деди бу фикрни қувватлаб санитария-техника жиҳозлари заводи партия ташкилоти секретари **В. Т. Ким.**

Район партия комитетининг иккинчи секретари **М. Л. Чумичевнинг** сўзи уларга ҳамоҳанг бўлди:

— XIX Бутуниттифоқ партия конференциясидан кейин орадан тўрт ойдан сал зиёдроқ вақт ўтди, — деди у, — аммо бу давр қанчалар муҳим воқеаларга бой бўлди! Бугун район партия ташкилотидаги ҳисобот-сайлов кампаниясига якун ясаяпмиз. Мен партия ташкилотлари ҳаётидаги барча муҳим янгиликларни санаб ўтирмайман. Фақат партия органлари иш услуб ва методлари, структураси ўзгараётганлиги ҳақида тўхталмоқчиман. Конференциядан олдин район партия комитети бўлим мудирларининг аттестацияси бўлиб ўтди.

КОНФЕРЕНЦИЯ ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР:

◉ М. Файзиева, 10-бирлашган касалхона партия ташкилотининг секретари:

— Конференциянинг қизғин мунозаралар билан ўтиши белгиланган режаларнинг амалга ошишидан далолат беряпти.

◉ А. Ҳасанов, Тошкент тепловоз депосининг машинист ёрдамчиси:

— Мен биринчи марта конференцияда қатнашяпман. Бўлаётган гапларни албатта ҳамкасбларимга айтиб бераман. Докладдаги фикрлардан кўра музокарада сўзга чиққанларнинг гаплари ҳаётий, жонли бўляпти.

◉ Р. Шорасулов, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг техника хавфсизлиги бўйича инженери:

— Ҳаётимиздаги, иш фаолиятимиздаги камчиликлар ҳақида куйиниб гапираётганларни кўриб, қани энди жамиятимиздаги ҳамма кишилар умумманфаат йўлида шунчалик жон куйдирсалар деб ўйладим. Чунки, қайта қуриш ҳар биримиздан шуни талаб этяпти.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори **В. Д. Карлов** конференция қатнашчилари эътиборини туб иқтисодий масалаларга қаратди. Докладда таъкидлаб ўтилганидек, районда икки корхона — «Ташсельмаш» ва «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмалари коллективлари давлат қабулига ўтиб ишламоқдалар. 9 корхона, шу жумладан «Ташсельмаш» ҳам шу йилнинг январь ойидан тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитида иш юритмоқда. Райондаги барча саноат корхоналарида меҳнат коллективи кенгашлари сайланган. Туб иқтисодий ислоҳот меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини жўш урдириб юборди. Масалан, шартнома мажбуриятларини бажаришни ҳисобга олган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш, товар маҳсулоти тайёрлашнинг ўсиш суръатлари, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлиги, фойда олиш тўла хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитларида ишлаётган корхоналарда ҳали бунга ўтмаган бошқа корхоналарга нисбатан 1,5—2 баравар зиёд бўлмоқда. Янги, 1989 йилдан райондаги барча саноат корхоналари ҳам ана шу янги усулга ўтиб ишлай бошлайди.

Шу муносабат билан нотиқ саноат корхоналарини малакали, етук мутахассислар билан таъминлаш зарурлиги ҳақидаги масалани кўтарди.

Директорлар кенгашининг ролини оширишга ҳам район партия комитети эътибор бериши керак. Республика агросаноат комитети эса бизнинг корхонамиз машиналарига буюртма берадию, аммо миллионлаб сўмлик қарзини тўлашни ўйламаётир.

«Ўзбитхим» бирлашмаси партия ташкилотининг секретари **О. В. Скачкова** уй-жой қурилиши қийинчиликлари ҳақида тўхталди.

Районда 2000 йилгача бўлган уй-жой қурилиши программасига мувофиқ шу давр мобайнида 1 миллион 838 минг квадрат метр уй-жой қуриш кўзда тутилган. Ҳисобот даврида 4,2 минг киши янги квартирага кўчиб ўтди. Лекин қурилишнинг бугунги кундаги суръати программа талабига жавоб бермайди. Уй-жой қурилиши қониқарсиз аҳволда ва сифатсиз тарзда бунёд этиляпти. Нотиқнинг фикрича, завод ишчилари учун 9 йилдан бери энди бу йил уй берилган. Навбат кутиб турган 56 нафар оиладан 6 таси янги уй олишга муваффақ бўлибди. У буни ҳам қувонч, ҳам ўкинч билан гапирди. Ўкинч томони шундаки, янги квартиралар шаҳарнинг нариги чеккасида, «Алгоритм» заводи атрофида қурилган. У ердан заводга қатнаш мушкул, транспорт масаласи қандайлиги маълум. Бу эса тажрибали ишчиларнинг заводдан кетиб қолишларига сабаб бўлади.

— Кооперация системаси жамиятимизга катта фойда келтираётгани қувончли ҳол, — деди В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари **А. А. Коршунов,** —аммо ҳозирги кунда кўпайиб бораётган, турли хил таомлар тайёрлаб сотаётган кооперативларнинг «фаолияти»га асло тоқат қилиб бўлмайди. Гўшт тақчил бўлиб турган ҳозирги пайтда, давлат савдо тармоқларидан арзон гўшт олиб, қиммат кабоблар сотишяпти. Бу ўғирликка, инсофсизликка биз, коммунистлар бефарқ қарашимиз мутлақо мумкин эмас.

— Мен ҳаётимизда янгилик бўлган ижара пудрати ҳақида гапирмоқчиман, — деди, дон маҳсулотлари область бошқармаси партия ташкилотининг секретари **В. З. Хайбулин,** — докладда бу ҳақда бирон оғиз сўз айтилмади. Ваҳоланки кўп жойларда бу усулни фақат қишлоқ хўжалигига мос деб ўйлашяпти. Наҳотки энди заводни тўла ижарага бериш масаласини ҳал қилишда ҳам фақат юқоридан кўрсатма кутсак. Яна бир масала: 2000 йилгача уй-жой программаси ҳал бўлади деб айтаяпмиз. Лекин шунга яраша ҳаракат қиляпмизми? Ҳа, дейишга тил айланмайди. Қўшни Қозоғистон республикасида уй-жойга навбатда турганлар қайси пайтда, қандай квартира олишни аниқ билишади. Районимизда тузилган программада эса шу нарса мавҳум бўлиб қолган.

ҲИСОБОТ ДОКЛАДИ ҲАҚИДА ФИКРЛАР

◉ А. Д. Глушченко, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги:

— Докладда фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги муносабатларга кенгроқ тўхталиш керак эди.

◉ А. Ш. Воисов, Тошкент давлат медицина институти партия ташкилотининг секретари:

— Партия ва ҳукуматимизнинг медицина ишлари борасидаги қарорлари қандай бажарилаётгани ҳақида лом-лим дейилмади.

◉ А. М. Ғафурова, 166-мактаб ўқитувчиси:

— Истардимки, ҳисобот докладида айтилган барча танқидий фикрлар қоғозда қолиб кетмасдан, амалга ошиши конкрет назорат остига олинса.

◉ О. Қодиров, партия ветерани:

— Бу доклад аввалги конференциялардаги доклардан кескин фарқ қилади. Район кўпгина соҳаларда ютуқларга эришганига қарамай, докладда ўз-ўзини мақтов бўлмади. Шунингдек, турғунлик йилларидаги каби унда қуруқ танқид ҳам йўқ. XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси руҳи билан суғорилган деб бемалол айтса бўлади.

Тошкент шаҳрида ҳар 1000 киши ҳисобига 140 ўқувчи ўрни тўғри келади. Ҳамза районида эса бу рақам 114 тани ташкил этадики, шаҳар бўйича охирги ўринларга тўғри келади. 15 та мактабда ўқиш 2 сменада олиб бориляпти. Агар ислоҳот талаби асосида қаралса, районда яна 10 та замонавий мактаб қурилиши керак. Маорифчилар олдида турган вазифа ва муаммолар ҳақида район халқ маорифи бўлими мудири **А. Б. Зиямуҳамедов** гапирди. Шу ўринда маорифчиларнинг ёш авлодга билим бериш борасидаги намунавий ишларини ҳам айтиб ўтиш керак. Маълумки, ўқувчиларни компьютерлар билан ишлашга ўргатиш кенг оммалашяпти. Райондаги 166-мактаб ўқувчилари компьютерлар билан ишлаш бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида олдинги ўринни эгалладилар.

Комсомол партиянинг ишончли резерви, ёрдамчиси эканлигини амалда исботлаш учун район комсомол комитети дадил ҳаракат қиляпти, деб бўлмайди. Шу ўринда улар райком ёрдамига муҳтож бўлмоқдалар. Ёшлар союзи комитети хўжалик ҳисобига ўтган. Эндиликда мактаб ўқувчилари учун электрон-ҳисоблаш маркази ташкил этилган, аммо аппаратларни жойлаштириш учун хона йўқ. Район комсомол комитетининг биринчи секретари **А. Содиқхўжаев** таъкидлаганидек, бугунги кунда ёшларга эътиборсизлик қилсак, эртага улар худди шундай фаолият юритишади.

Районда соғлиқни сақлаш борасидаги ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. Шаҳарнинг энг саноатлашган районида бирорта ҳам касалхона йўқ. Туғруқхона қуриш муаммолигича қоляпти. 15-болалар поликлиникаси ҳақидаги тортишув соғлиқни сақлаш министрлигигача етиб борди. Ваҳоланки, бундай масалалар райком ёки райисполкомнинг ўзидаёқ ҳал этилса бўлади. Ғалабанинг 40 йиллиги номли массив қурилиши жадал давом этяпти. Кўплаб оилалар кўчиб боришяпти. Аммо катта массивда тузукроқ медицина ўчоғи йўқ.

Конференцияда доклад ва музокараларда айтилган барча фикр-мулоҳазалар уч йўналишга — жамиятимизда содир бўлаётган ахлоқий покланиш, социал-иқтисодий ривожланиш ва аҳоли талаб-эҳтиёжларини қондиришга қаратилди. Бу вазифаларни ҳал этиш эса район партия комитети ходимларининг меҳнат коллективлари, омма билан нечоғлик узвий алоқа боғлашига, уларнинг ишончини тўла оқлашига боғлиқ. Қайта қуриш йўли шуни тақозо этади.

Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Н. Нишонов** қатнашди ва нутқ сўзлади.

* * *

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мирқосимов** иштирок этди.

* * *

Конференцияда район партия комитетининг, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги состави, Тошкент шаҳар ва область партия конференцияларига делегатлар сайланди.

Ташкилий пленумда Ф. Н. Нажмитдинов район партия комитетининг биринчи секретари, М. Л. Чумичев район партия комитетининг иккинчи секретари, Р. М. Раҳмонова район партия комитетининг секретари этиб сайландилар.

Ҳ. ИКРОМОВ,
С. ШАМСИДДИНОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбирлари.

◉ СУРАТДА: IX Ҳамза район ҳисобот-сайлов партия конференциясида. Т. Каримов фотолари.

XXVI Тошкент шаҳар партия конференцияси олдидан

ЗАМОНДОШИМИЗ

Делегатнинг дил сўзлари

Сиз кўриб турган суратда конференция делегати, «Ташсельмаш» бирлашмаси токари Юрий Иванович Степаненко акс этган.

Танаффус пайтида биз ундан ҳисобот доклади ҳақидаги фикрини сўрадик.

— Мен аввалги конференцияларда ҳам қатнашганман. Очиғи, ҳисобот докладларининг асосий қисми мақтовга бағишланарди. Баландпарвоз гаплар соясида кўп ҳал этилиши зарур бўлган муаммолар қолиб кетарди. Бу галги доклад мени анча қониқтирди. Иккала конференция ўртасида йўл қўйилган камчиликларда район партия комитети бюросининг аъзоси сифатида ўзимни ҳам айбдор деб ҳисоблайман. Докладда инсон омили ҳақида чуқурроқ мулоҳаза юритилиши лозим эди. Чунки, план талаб қилинган ишчининг меҳнат қилиши, дам олиши учун ҳамма шароит яратилиши керак.

— Юрий Иванович, Ҳамза район партия комитетининг фаолиятини янада жонлантириш учун қандай таклиф киритасиз?

— Биласизми, гоҳида район партия комитети вакили сифатида бирор жойга бориб меҳнаткашлар билан учрашсам, улар берган саволларга жавоб тополмай қоламан. Ҳатто гоҳида нима сабабдан борганим ҳам гумон бўлади. Шунинг учун райком аъзолари, айниқса менга ўхшаган ишчилар учун вақти-вақти билан семинар ўтказиб туришса айни муддао бўларди. Кейин комитет аъзоларининг омма билан алоқасини янада мустаҳкамлаш зарур.

СССР Қонунлари лойиҳаси— умумхалқ муҳокамасида

Айни муддао

СССР Конституциясининг қабул қилинганига 11 йил бўлди. Ушбу ҳужжат Совет умумхалқ давлати сиёсий ва иқтисодий системасининг асосларини қонун йўли билан мустаҳкамлади, СССР ташқи сиёсатининг асосий принципларини қайд этди, совет гражданларининг эркинлиги ва бурчлари ҳамда ҳуқуқларини гарантиялаб берди. Лекин шуни айтиш керакки, амалдаги Конституциямизнинг баъзи моддалари ошкоралик, демократия, сўз эркинлиги ҳукм сурган бизнинг давримизга тўғри келмай қолди. Шуни назарда тутиб СССР Конституцияси (Асосий қонуни)га ўзгартишлар ва ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги СССР Қонуни ҳамда СССР халқ депутатларини сайлаш ҳақидаги Қонунининг лойиҳалари умумхалқ муҳокамасига қўйилди.

Ҳар иккала янги Қонун лойиҳалари турмушимизни демократиялаш, Советларнинг ролини оширишга қаратилган.

Омманинг кучайиб бораётган активлиги, халқнинг ижодкорлиги қайта қуришнинг ҳал қилувчи кучи эканлиги XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорларида таъкидлаб ўтилди. СССР Конституцияси ва унга ўзгартиш ва қўшимчалар ҳамда сайлов тўғрисидаги янги Қонун лойиҳаларида социалистик ҳуқуқий давлатни вужудга келтиришнинг, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ишини қайта қуришнинг конкрет чора-тадбирлари белгилаб берилган. Унда судьяларнинг мустақиллиги ва фақат қонунга бўйсуниши таъкидланади. Судьялар 10 йил муддатга, халқ маслаҳатчилари эса беш йил муддатга сайланиши қайд қилинган.

Судьяларнинг бундай узоқ муддатга сайланиши айни муддао ва бу қоида замон талабига мос келади. Чунки судья олдида жуда масъулиятли вазифа — у ҳам бўлса инсон тақдирини ҳал қилиш вазифаси туради. У жиноятчиларга жазо тайинлайди, оила, уй-жой низоларини, қолаверса ҳаётда тез-тез учраб турадиган баъзи салбий ҳолатларни узил-кесил ҳал қилади. Демак у ҳаётда тажриба орттирган билимдон, ўз касбини чуқур эгаллаган мутахассис бўлиши керак.

Ана шундай мутахассисларнинг етишмаслиги сабабли айрим судьялар турғунлик даврида хатоликка йўл қўйганлар, ишни чуқур анализ қилмасликлари оқибатида бегуноҳ кишиларни жазолаганлар.

Энди бундай нуқсонларга йўл қўймаслик чора-тадбирлари кўрилаётгани қувончлидир, албатта. Бундай тадбирлар қаторига лойиҳада кўрсатилган судьяларни 10 йил муддатга сайланиши ҳам киради, деб ўйлайман. Чунки узоқ муддат ишлаган судья ҳаёт тажрибасига эга яхши мутахассис бўлади.

Агар судья 2—3 йил ишлаганидан сўнг бетоблиги ёки бошқа сабаблар билан ишдан бўшашига тўғри келса Конституциядаги ўзгартиш ва қўшимчаларга мувофиқ ўрни бўшаб қолган судья сайланиши учун янги номзод қўйилади, сайлов вақти тайинланади, сайлов округида тузилади, сайлов комиссиялари иш бошлайди, сайловчиларнинг рўйхати қайтадан тузилади. Бу эса кўп вақт ва анча маблағ талаб этади. Бундай ортиқча ҳаракатларга чек қўйиш учун бўшаб қолган ўринларда тўғридан-тўғри ишни бошлаш учун **«Судьяларнинг умумий сайловида (икки ёки уч йил бурун) номзоди ўтган, лекин резерв судьяликка сайланган кишилар кейинги сайловгача (қолган 7—8 муддатга) судьялик лавозимида ишлаш ҳуқуқини оладилар»,** деб қонунга қўшимча киритилса мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бу билан шаҳар, область ёки республика миқёсидагина эмас, балки иттифоқ миқёсида ҳам анча вақт ва кўпгина маблағ тежалган бўлар эди.

А. ҲАСАНОВ,
юрисконсульт.

Лойиҳачилар туҳфаси

◉ «Ташгипрогор» лойиҳа институти меъморлари «Марказ—15» микрорайони бош планини ишлаб чиқдилар. Бу бош планга кўра у ерда уч ярим минг аҳоли яшаши мўлжалланмоқда.

Микрорайонда умумий саҳни эллик беш минг квадрат метрдан зиёд саҳнга эга бўлган 827 та квартира қад кўтаради. Кичкинтойлар учун 320 ўринли боғча ва ҳозирги мактаб ислоҳотининг барча талабларига жавоб бера оладиган 1276 ўринли мактаб бинолари ҳам бунёд этилади. Мактаб қошида стадион барпо этилади.

Микрорайонда республикада биринчи марта икки, уч ва тўрт қаватли кичик габаритли экспериментал ғиштин турар жой бинолари қурилади. Шахсий уйлар типида қуриладиган бу турар жойларнинг ҳар бири кичик ҳовлига эга бўлади. Бу уйлар айвонли, ошхонали бўлиб миллий услубда қурилади.

Д. РАҲМОНОВ.

Мунозаралар кўпайсин

БУ ЭСА КИШИЛАРНИ ФИКРЛАШГА, ОШКОРАЛИК, ДЕМОКРАТИЯГА ЎРГАТАДИ.

Совет кишилари қайта қуришнинг, умуман, жамият учун, ҳар бир коллектив учун, ҳар бир партия, комсомол ташкилоти учун, ҳар бир киши учун ғоят мураккаб босқичига қадам қўйдилар. М. С. Горбачев Москва ва Москва области ёшлари билан учрашувда сўзлаган нутқида худди шу гапларни таъкидлади. **«Тўғри, ҳали мунозаралар бўлади,— деб таъкидлади Михаил Сергеевич,— бу социалистик жамиятимизнинг ажралмас қисми бўлиб қолиши керак. Ҳа, биз ошкоралик ва демократия жараёнларини авж олдирамиз, барча муаммоларни муҳокама қиламиз, ўзимизни хатолардан ҳоли этиш учун соғлом танқидни ривожлантирамиз».**

Ўз-ўзидан савол туғилади: Коммунистик партиямиз нима учун одамларни мунозарага, тортишув-баҳсларга тортмоқда? Ҳатто белгиланган қоида ҳамда тегишли рухсатномалар билан турли митинг-йиғинлар бўлиб ўтмоқда. Тўғри, баъзилар бундай ғаразли мақсадлардан фойдаланмоқдалар. Лекин, партиямизнинг кўзлаган режаси бутунлай бошқача: ҳар бир киши ўз фикр-мулоҳазасини очиқ айтишга ўргансин, авж олаётган иллатлар қаршисида томошабин бўлиб турмасин. Ахир, ҳаммамиз бир мамлакатда, ягона мақсад билан яшаймиз-ку. Ўз дўстимиз айбимизни очиқчасига айтса, эртага ўзимизга фойда. Коммунистик партия ошкораликни ривожлантирар экан, ҳамиша Лениннинг **«Омма ҳамма нарсани билиши керак, ҳамма нарса ҳақида фикр юритиши ва ҳамма ишга онгли тарзда бориши керак»** деган кўрсатмасига амал қилади. КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси бюрократизмга қарши кураш, ошкоралик ҳамда ҳуқуқий ислоҳат тўғрисида Резолюциялар қабул қилганлиги бежиз эмас.

Бизнинг бошланғич партия ташкилотимиз 255 коммунистни бирлаштирган. 6 та бошланғич цех партия ташкилотида 2 та партия группаси фаолият кўрсатмоқда. Коммунистдан талаб битта: Улуғ Ленин сиймоси туширилган муқаддас партия билетига муносиб бўл.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида мени бошланғич ташкилот секретари этиб сайлашди. Албатта, бу ишончдан хурсандман. Лекин, ишонч ортидаги масъулият, ҳар бир коммунист учун жавобгарликни ўйласам оромим йўқолади, назаримда олдинда амалга ошириладиган ишлар ниҳоятда кўпдек туюлади.

Йиғилишда танқидий фикрлар кўп айтилди. Ҳаммаси тўғри ва ҳаққоний эътирозлар. Менимча ўз ташвишларимизга ўралашиб қолиб, коммунистчасига авангардлик кўрсатишни унутиб қўямиз. Масалан, заводимизга кўпгина ёшлар келишади. Корхона келажаги эса шуларга боғлиқ. Биз ана шу ёшлар билан алоқамизни мустаҳкамлашимиз, уларда ўз касбларига меҳр-муҳаббат, корхона шуҳрати учун астойдил курашиш туйғуларини тарбиялашимиз зарур. Ишчиларимиз орасида ўз меҳнати, ажойиб хислатлари билан бошқаларга намуна бўлаётган ёшлар кўплаб топилади. Масалан, Миродил Самиғов цех меҳнат коллективи советининг раиси қилиб сайланди. Ёш коммунист партиявий топшириқларни мунтазам бажармоқда.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида ёшларга эътибор камлиги, З. Муродов, Х. Ҳасанов, Л. Цуканова сингари тажрибали коммунистларнинг мураббийчилик ҳаракатига қўшилмаётганликлари айтилди.

Корхонада асосан хотин-қизлар меҳнат қилишади. Уларнинг меҳнатини енгиллаштириш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш долзарб вазифалардан бўлиб турибди. Завод янги маъмурий биноси фойдаланишга топширилгач, унинг эски биносида профилакторий ташкил этилади.

Шу кунларда шаҳар ва район партия конференцияларини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олдирилмоқда.

Агар район партия конференциясида менга сўз беришса ўз қатъий фикримни айтаман, барча меҳнат коллективларида мунозара, тортишув кўпроқ бўлсин, дейман. Сенинг сўзларингни кўрсатма сифатида қабул қилишмай, ўз муносабатларини билдиришса, бундан ҳам яхшироқ ишлаш йўлларини кўрсатишса—хурсанд бўлишинг керак. Шундагина сени ғафлат босмайди, қайси йўлга қадам босаётганлигингни билиб турасан.

М. АФЗАЛОВ,
Тошкент чинни заводи партия комитетининг секретари.

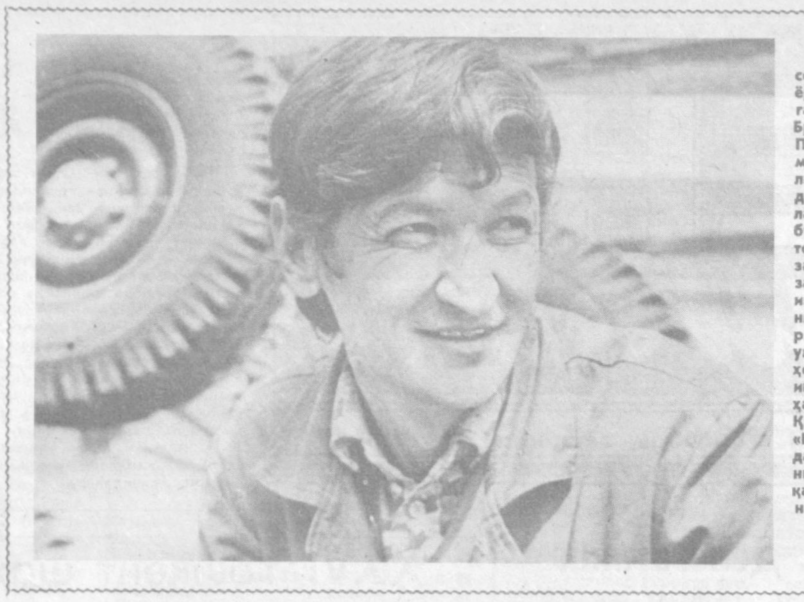

Эркин Акбаров «Компрессор» заводида деталлар тайёрловчи цехда ишлайди. Бригадага етакчилик қилади. Бригада аъзолари асосан ПР—10/8 м2 ва ПР—6/8 м2 маркали компрессор станцияларига деталлар тайёрлашади. Турган гапки, бу деталлар биринчидан аъло сифатли бўлиши керак, иккинчидан топшириқ тиғиз. Уни мунтазам ортиғи билан адо этиш зарур. Э. Акбаров мураббий ишчи, меҳнат ветерани бўлгани учун ҳам бригада аъзоларининг қалбига йўл топиб, уларни янги марраларга илҳомлантираяпти. Энг аввало ишда ўзи намуна кўрсатишга ҳаракат қилаяпти. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва «Шавкатли меҳнати учун» медали билан тақдирланган. Шунинг ўзиёқ унинг меҳнатга қандай муносабатда бўлаётганига яққол далилдир.

СУРАТДА: Э. Акбаров.

М. Нуриддинов фотоси.

Қолоқликдан илғорликка

Яқин йилларгача 1-пойабзал фабрикасининг маҳсулотлари сифатсизлигидан харидорлар назаридан четда қолган, кўп эътирозга учраган товарлар ҳисобланарди. Ишлаб чиқарилган оёқ кийимларнинг бир қисми фабрикага қайтиб келса, бир қисми магазин пештахтасида чанг босиб ётарди, охири маҳсулотларнинг нархи арзонлаштирилиб, кейин аранг бозори юришарди. Бугунги кунга келиб корхонада анча ўзгаришлар юз берди. Қувонарлиси шундаки, фабрикада маҳсулот ишлаб чиқариш, реализация қилиш планлари бажарилиб, соф фойда олина бошлади. Бунинг сабаби нимада? Фабрика план бўлимининг бошлиғи Ф. Авезов билан суҳбат ана шу хусусда борди.

— Фабрикамизда ўтган йилнинг ўзида савдо тармоқлари планлаштирилганидан 4 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилмаган, тайёрланган маҳсулотнинг 1 миллион 705 минг сўмлик улгуржи нархдаги товари қайтиб келган эди.

Газетада, телевидение ва радиода адресимизга кўплаб танқидий гаплар айтилиб, сифатсиз пойабзалларни намойиш қилишди.

Мамлакатимизда давом этаётган янгиланиш жараёнида биз ҳам бутун фаолиятимизни қайта қуришга киришдик. Албатта, иш осон кўчмади. Биринчи галда харидорларнинг талабини ўрганишдан бошладик. Кўп йиллардан бери ишлаб чиқарилаётган пойабзал турлари конвейердан олиб ташланди. Фасони талабдан қолган оёқ кийимларни ишлаб чиқариш тўхтатилди.

Иккинчидан мавжуд машина-механизмлардан фойдаланиш коэффициентини оширдик. Уларнинг имкониятлари кўпайтирилди. Кам самара, эски, меҳнат унумдорлиги паст машиналар янгиларига алмаштирилди.

Яна бир ишимиз, меҳнат интизомига эътиборни кучайтирдик. Иш вақтидан унумли фойдаланиш асосий шиорга айланди. Ҳисоблаб чиқсак, агар фабрикада бир минут бекорга сарфланса 24 жуфт оёқ кийим кам ишлаб чиқарилади. Ишга ўз вақтида келиб-кетишнинг ўзи интизомни белгиламайди-ку.

Оёқ кийимларнинг моделлари ўзгартирилди. Бу йил мавжуд фасоннинг 80 процентини янгилаймиз. Илгари туфли, ботинка, этик, шиппаклар асосан бир хил рангда ишлаб чиқариларди. Оёқ кийимларнинг ранги ҳам харидорлар дидига мос келишини ҳисобга оляпмиз.

«Н» индексли маҳсулот кўламини кўпайтирдик. Ўтган 9 ойда 4 миллион 666 минг сўмлик ўрнига 7,379 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Тайёрланаётган пойабзалларнинг тенг ярми болалар учун мўлжалланган. Бир ёшдан ўсмир ёшигача бўлган ўғил ва қиз болалар учун ҳар бир мавсумга мўлжалланган оёқ кийимлар ишлаб чиқариляпти. Болалар пойабзалларининг пишиқ тайёрланишига алоҳида эътибор бериляпти.

Илгари кирза этиклар, ботинка, шиппакларнинг таг қисми михланарди ёки елимланарди. Австрия ва ГФРдан келтириб ўрнатилган янги машина пойабзалларнинг таг қисмини бир йўла қуйма қилишга мўлжалланган бўлиб, унинг меҳнат унумдорлиги анча юқори. Эндиликда кирза ва хром этиклар, эркакларнинг қишки ботинка ва этиги, аёллар ва эркакларнинг енгил шиппакларининг таг қисми қуйма тарзда тайёрланяпти. Биринчидан енгил, иккинчидан сув ўтказмайди, тез едирилмайди. Энг муҳими мустаҳкам, тайёрлаш усули тўла машина зиммасида.

Юқорида фасонларни ўзгартириш ҳақида гапирдим. Биз асосан Енгил саноат министрлиги ва бошқа юқори ташкилотлардан тавсия этилган моделларни ишлаб чиқаришга одатлангандик. Фабрикамиз модельерларининг ролини оширишга эришдик. Махсус цехимиз бор. А. Гузаген раҳбарлигидаги коллектив энг янги фасондаги оёқ кийимлар тайёрлайди. Ҳозирги кунда улар аёлларнинг қишки этигини тикишяпти.

Изланиш-ҳаракатларимиз зое кетмаяпти. Ўтган 9 ойда пландагидан 210 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқардик. Январь-сентябрь ойларида 2 миллион 842 квадрат дециметр ёки 300 минг сўмлик хром, кирза, чарм, сунъий чарм каби материаллар иқтисод қилинди.

Фабрикамизда ишчи кадрлар масаласи ҳамон муаммо бўлиб турибди. Айниқса хотин-қизларни ишлаб чиқаришга жалб этиш мушкул бўляпти. Ишчиларнинг фабрикага келиб-кетишини ҳисобга олиб, жойларда кичик-кичик филиаллар очдик. Бешқайрағоч, Октябрь, Юнусобод ва Калинин номли массивда ҳамда София проспектида очилган филиалларда 300 кишини иш билан таъминлашга эришдик. У ерда айнан ўша томонлардан ишга қатнайдиганлар меҳнат қилишяпти.

Бу билан ҳамма камчиликлардан қутилдик, деб айта олмаймиз. Баъзи машиналаримиз, аниқроқ қилиб айтсак, этик қолиплаш машинаси талабга жавоб бермайди. Ишчиларнинг машина, механизмларга муносабати, уни ишлатишга бўлган билими юқори савияда эмас. Айрим пойабзалларнинг таннархи қимматлашиб кетган. Сабаби асосий ишлар қўл кучи билан бажарилади. Ишчиларнинг ўртача ойлик маоши яқингача 140 сўм эди. Энди 180 сўм бўлди. Фабрикамизда ишчиларга тўлиқ ва қулай шароит яратишнинг имкони бўлмаяпти. Территориямиз тор. Лекин ҳар қалай олға томон боряпмиз.

Суҳбатни Ш. САДРИДДИНОВ ёзиб олди.

Шароит етарли бўлмагач...

Тошкент металл буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида халқ истеъмоли буюмлари тайёрлаш плани нега бажарилмади?

Тошкент металл буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмасида рўзғорда қўлланиладиган бир неча турли идишлар тайёрланади. Булар орасида талаб катта бўлгани ҳам, магазин пештахтасида кўп вақт чанг босиб аранг сотиладиган маҳсулотлар ҳам бор.

— Бирлашмада план бажарилмай қолганига асосан таъминотчиларнинг металл материалларни юборишни пайсалга солаётганлари сабаб бўляпти, — деди бирлашма бош инженери И. Г. Давидов. — Биз асосан Новолипецк ва Куйбишев металлургия корхоналаридан хом ашё оламиз. Ўтган уч кварталда 1530 тонна кам материал олинди.

Корхонанинг қайси бир мутахассиси ёки мутасаддиси билан учрашманг, айбни таъминотчилардан бошлайди. Лекин бирлашмадаги аҳвол-чи? Ҳамма имкониятлар ишга солиняптими? Ишлаб чиқарилаётган буюмлар халққа манзур бўляптими?

Бирлашмада кадрлар қўнимсизлиги авж олган. Ишга кириб, тездан бўшаб кетадиганларнинг саноғи йўқ. Чунки бу ерда ишчиларнинг бемалол меҳнат қилишлари учун шароит етарли эмас. Металл қирқиш цехида практика ўтаётган 20-шаҳар билим юрти талабалари билан бўлган суҳбатимиз фикримизни тўла тасдиқлайди.

— Билим юртини тугатиб шу заводга ишга келишни хоҳлайсизларми?

— Заводда ишлашни хоҳлаймиз, лекин бу ерда эмас, — деди И. Камолов, — чунки станоклар эски, бир кун ишласа, икки кун «дам олади».

— Цехлар совуқ, кўп ишлар қўлда бажарилади, — қўшимча қилди С. Хочин.

— Иш жойи торлигини айтмайсизми? Тағин техника хавфсизлигини писанда қилишади, — деди куюниб Ҳ. Пирмамедов.

— Ўқувчилар бекорга ранжишмайди. Ҳақиқатан ҳам корхонада қўл меҳнати бутун иш жараёнининг 50—55 процентини ташкил этади. Машиналарнинг кўпи эскирган. Цехлар ноқулай биноларга жойлашган, вентиляторлар талабга жавоб бермайди.

— Кадрлар қўнимсизлигининг яна бир сабаби, — деди бирлашма директорининг кадрлар бўйича ўринбосари Н. Тиллаев, — болалар боғчаси масаласи ҳамон муаммолигича қоляпти. Ўтган йили квартирага навбатда турганлар учун завод ҳисобидан уй қуришни планлаштиргандик. Маблағимиз оз бўлсада бор эди. Бу йил эса қарздор бўляпмиз.

Албатта бу муаммолар кеча ёки бугун туғилгани йўқ. Ўн, йигирма йиллар аввал ҳам аҳвол шундай бўлган. Бирлашма маъмурияти, партия ташкилоти масалага юзаки қараганлар, холос. Тўғри, корхонада янги цех қуриляпти. Бино битгач ишчиларнинг 60 проценти янги цехга ўтказилади. Асосий иш жараёни механизациялаштирилади, янги машиналар ўрнатилади. Аммо 8 йил аввал бошланган қурилишнинг кети кўринмаяпти. Наҳотки бу судралиш Маҳаллий саноат министрлигидаги мутасадди ўртоқларнинг ғашини келтирмаётган бўлса? Янги цех учун келтирилган замонавий станок, машиналар йил бошидан бери завод ҳовлисида «иззатда». Яқин кунларда уларнинг янги туркуми келтирилади. Цех битмагач, ёғин-сочин кунларда қимматбаҳо машиналарнинг корхона ҳовлисини «безаб» туриши табиий.

Ўтган ойлар мобайнида бирлашмада планлаштирилганидан анча кам фойда олинган. Сабаби брак маҳсулотларнинг кўпайиб кетганлигидадир. Нозик дидли харидорлар сири кўчган, пачоқ, қийшиқ товарларни сотиб олишармиди? Албатта, йўқ. Шунинг учун ҳам январь-сентябрь ойларида 330 минг сўмлик маҳсулотнинг бозори юришмай корхонага қайтариб юборилган. Бор материалларни ҳам сифатсиз тайёрлаш бирлашмага қимматга тушяпти.

Дарвоқе, корхонада 1989 йил 1 январдан бошлаб хўжалик ҳисобига ўтишга тайёргарлик кўриляпти. Елкада шунча қарз, ишдаги талай камчилик билан янги системада ишлаш осон бўлмаслиги аён. Бунинг учун изланиш, имконият топиш, резервлардан унумли фойдаланиш фойдадан холи бўлмайди.

Силжиш бор, аммо...

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи учун 1987 йил оғир ўтган эди. Қарийб 4 миллион сўм зарар кўрилди. Давлат қабулига ўтилганда ҳар ойда 70—80 минг сўмлик маҳсулот қайтиб келарди. Қабул комиссиясининг ўзи 15—20 процент маҳсулотни брак деб топарди.

Бу йил бошидан корхонанинг бир қисми хўжалик ҳисобига ўтказилди. Маҳсулот сифатига эътибор кучайтирилди. Харидорлар назаридан қолган, сотувчиларнинг эътирозига учраб касод бўлган моллар камайди. Аммо....

— Ўтган йили III кварталда 72,5 минг сўмлик мебеллар корхонага қайтиб келган эди. Бу йил учинчи кварталда 5,2 минг сўмлик мол сотувчиларнинг эътирозига учради. Кейинги пайтларда маҳсулотларнинг сифати кескин ўзгарди. Айниқса корхонага янги машина, механизмларнинг келтирилиши натижасида брак маҳсулотлар сони қисқарди, — деди давлат қабули раҳбарининг ўринбосари Б. Усмонов.

— Тўғри, кейинги пайтларда бу корхона маркаси билан чиқаётган мебеллар харидоргир бўляпти. Лекин халқ истеъмоли моллари тайёрлаш плани бажарилмаяпти. Ўтган 9 ойда планда белгиланганидан бир миллион 748 минг сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Бу ерда ҳам ҳамма айбни таъминотчиларга ағдаришди. Тюмень областидаги ёғоч комбинатлари лозим бўлган миқдорнинг 70 проценти атрофида хом ашё юборишган.

Бу комбинат ҳам келгуси йилда тўла хўжалик ҳисобида иш юритади. Кам меҳнат сарфлаб, сифатли, пишиқ мебель ясаб, кўпроқ даромад олиш хўжалик ҳисоби системасининг талабларидандир. Албатта, бунинг учун техника воситалари қувватидан унумли фойдаланиш керак бўлади. Бирлашмада замонавий агрегатлар ишлаб турибди, лекин қуввати даражасида эмас. Ясси тахталарни белгиланган ўлчовда бехато кесиб, атрофини силлиқлаб, четига махсус қоплама кийдирадиган ярим автомат линияли агрегат январь ойидан бери ўрнатилмаяпти. Қўл кучи билан бажарилаётган ишлар сифати тўлиқ кафолат бермайди.

Бирлашмада ҳар қалай олдинга силжиш бор. Янги цех қуриляпти, аҳолига хизмат кўрсатишнинг янги усуллари жорий этилди. Лекин булар янгиланиш жараёнида жадаллаштиришга камлик қилади. Зеро, тезкорлик, имконият даражасига етиш, элга манзур бўладиган янги тур маҳсулотлар чиқариш қайта қуриш талабидир.

С. ШАМСИЕВ.

Кўн-галантерея ва спорт буюмлари бирлашмасининг 1-цех ишчиси Феруза Мирғуломова корхонанинг ишлаб чиқариш илғорлари сафидан ўрин олиб, ўзининг сифатли маҳсулотлари билан ҳамкасблари ҳурмат-эътиборига сазовор бўлмоқда.

СУРАТДА: Ф. Мирғуломова.

А. Тўраев фотоси.

Илгариги мавзуга қайтамиз

Локайдлик қилаётган ким?

Тошкентнинг йил сайин чиройига чирой қўшилиши, янги кўп қаватли ҳашаматли биноларнинг қад кўтариши қувонтирса-да, аммо шаҳримиз кўчаларининг қаровсизлиги, ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги кўпчиликни ранжитмоқда. Фақат ўтган 9 ой ичида кўчаларнинг носозлиги оқибатида 43 та йўл транспорти ҳодисаси рўй берди. Бу кўнгилсиз воқеалар ўтган йилнинг 9 ойидаги кўрсаткичга нисбатан 98 процент кўп демакдир. Шаҳарда эса иримига ҳам икки-уч километр намунали йўлни тополмайсиз.

Тошкентнинг Глинка, Богдан Хмельницкий, Тарас Шевченко ва Ўзбекистон кўчаларида транспорт воситаларининг очиқ қолган канализация қудуқларига келиб тушишлари натижасида автомобилларнинг шинастланиши ҳақли равишда ҳайдовчиларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда.

Жумладан, Фурқат кўчасидаги канализация қудуғининг қопқоғи йўлнинг устки қисмидан 15 сантиметр баландликка чиқариб қўйилган. Шунинг учун ҳайдовчилар уларни айланиб ўтишга мажбур бўладилар. Натижада мазкур кўчада бир неча марта автомобиль тўқнашувлари юз берди.

Фрунзе районидаги узунлиги бир километр келмайдиган Глинка кўчасида (дарвоқе, шаҳар ГАИси ҳам шу кўчада жойлашган) канализация люкларининг йўл сатҳидан пастлиги етмаганидек, бир неча қудуқ очиқ ётибди. Афсуски Педагогическая ва Богдан Хмельницкий кўчалари кесишган чорраҳада, Фурқат кўчасида аҳвол бундан беш баттар. Айниқса, Навоий кўчасининг ўнқир-чўнқирлигидан ташқари канализация люкларини очиқ ҳолда қолдирилиши ҳайдовчининг ҳам, йўловчининг ҳам ҳаётини хавф остига қўймоқда.

Биз шу муносабат билан Тошкент шаҳар канализация тармоқлари бошқармасининг бошлиғи Мирёдгор Жалилович Қодировдан бу фактларни изоҳлашни сўрадик:

— Тошкент шаҳри бўйича 60 мингта канализация тармоғи бўлиб, бу тармоқлар асосан йўлнинг қатнов қисмида жойлашгандир. Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, канализация люклари илмий-текшириш институти томонидан қайта лойиҳаланиб, ҳозирги кунда илгариги тўрт «қулоқ»лиги ўрнига икки «қулоқ»ли ва энсизроқ қилиб тайёрланмоқда. Афсуски улар оғир юкли машиналарни кўтаролмай иккига бўлиниб кетмоқда. Бундан ташқари, бу люкларнинг бир томонига юк тушиши билан иккинчи томони кўтарилиб канализация қудуқлари очилиб қолмоқда. Бу ҳақда илмий-текшириш институтига бир неча бор хат юборганмиз, аммо ҳанузгача ҳеч қандай натижа йўқ.

— Канализация люкларининг йўл юзасидан пастлиги ёки баландлигига ташкилотингиз жавоб берадими?

— Йўқ. Люкларни ўрнатиш билан йўл қурилиши ва ремонти тресги шуғулланади. Шунинг учун шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси йўлни қабул қилиб олишларидан олдин люкларнинг жойлашишига эътибор берсалар бу камчиликлар бўлмаган бўлур эди. Ўрни келганда шу нарсани ҳам айтиб ўтиш керакки, кўпгина хонадонлардаги ўралар устига ҳам биз ишлатадиган люклар ёпилган. Ваҳоланки бундай люклар савдода йўқ. Хўш, одамлар қаердан олишган экан?

Тошкент шаҳар йўл қурилиши ва ремонти трестининг бошлиғи Наум Израилович Зисьман эса шундай баҳона топди:

— Шу йилнинг 9 ойи мобайнида Шота Руставели, Космонавтлар, Богдан Хмельницкий, Фарҳод, Боткин ва бошқа бир қанча кўчалар ремонтдан чиқарилди. Айрим кўчалар ёнида янги турар жой бинолари, шунингдек ,метро қурилиши туфайли ремонтдан чиққан кўчалар кавлаб ташланмоқда. Ишларини тугатгандан сўнг мазкур ташкилотлар шошапиша сифатсиз асфальтлаб кетишади. Натижада эса бир мунча вақт ўтиб шошилиб сифатсиз бажарилган иш пайд беради, люклар чўкади ва ҳайдовчиларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлади.

— Хўш, бажарилган ишни, яъни асфальтланган кўчани ким қабул қилиб олади?

— Йўл устидан ва кесиб ўтадиган чорраҳаларда ер қазиш ишларини олиб бориш учун шаҳар ГАИсидан рухсат олиш керак. Махсус ПОУ қабул қилади...

Ана, кўрдингизми бир ташкилот бошлиғи қазишга рухсат беради, бошқа бир ташкилот ишни қабул қилиб олади ва бир неча кундан сўнг яна бошқа бир ташкилот бошлиғи янгитдан қазиш ишларини давом эттириш ҳақида кўрсатма беради. Қачонгача бу ҳол давом этаркин? Наҳотки уларни бирлаштириш, ягона план бўйича ишлаш мумкин эмас? Ахир, шаҳримиз ҳуснидаги бу қора доғлар азобини нафақат ҳайдовчилар, барча тошкентликлар, пойтахтимиз меҳмонлари ҳам тортишмоқда-ку.

И. РАҲИМОВ,
Тошкент шаҳар Давлат автоинспекцияси ходими, милиция капитани.

Д. ОБЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС мухбирлари ёзадилар

Бўлажак сайлов олдидан

ДЕҲЛИ. Покистон маъмурлари шу ойнинг ўрталарида миллий ассамблеяга (парламентнинг қуйи палатаси) бўлажак сайловда ҳийла-найранг ишлатиш учун мамлакатдаги афғон қочоқларидан фойдаланиш ниятидалар. Покистон халқ партияси раҳбари Беназир Бхутто пайшанба куни ҳукуматга ана шу айбни қўйди. У Равалпинди шаҳрининг ўзидагина реакцион ташвиқотчилар алдаган афғонлар орасида беш мингга яқин сохта гувоҳномалар тақсимланганлигини айтди.

Бўлажак сайлов мамлакатда 1977 йилда генерал Зиёул Ҳақ раҳбарлигида амалга оширилган ҳарбий тўнтаришдан сўнг биринчи марта партиявий асосда ўтказиладиган сайловдир. Ўшанда ағдариб ташланган бош министр Зулфиқор Али Бхутто—Беназир Бхуттонинг отаси қатл этилган эди.

Аҳоли соғлиғи хавф остида

ҚОҲИРА. Миср социал ривожланиш масалалари миллий кенгаши ҳукуматга Қоҳирада атроф-муҳит ифлосланишига қарши курашда конкрет қадам сифатида янги саноат объектлари қурилишини тақиқлаш ва ҳозир ишлаб турган корхоналарни саҳрода жойлашган йўлдош шаҳарчаларга аста-секин кўчиришни таклиф қилди.

Миср пойтахти ҳавосининг ифлослиги натижасида кейинги вақтларда аҳоли соғлиғи реал хавф остида қолмоқда. Шаҳар ичида 150 та катта завод ва 20 мингга яқин майда ва ўрта корхона ишлаб турибди. У ерда ярим миллиондан ортиқ автомобиль қатнамоқда. Нил дарёси ҳам анча ифлосланган. Унга саноат, қурилиш чиқиндилари ҳамда шунга ўхшаш бошқа ахлатлар ташлаб юборилмоқда.

Темирйўлга яна ҳужум қилинди

МАПУТУ. «Мозамбик миллий қаршилиги» ташкилоти газандалари Мапутудан тахминан 50 километр нарида жойлашган Пессене темир йўл станциясига ҳужум қилганлар. ДИМ агентлигининг хабар беришига қараганда, камида 6 киши ўлдирилган, бир неча темирйўлчи ўғирлаб кетилган. Ҳужум қилганлар йўлларга шикаст етказганлар, станцияда сақланаётган ҳужжатларни йўқ қилиб ташлаганлар, кассадаги пулларни ўғирлаганлар, бир неча бинони ёқиб юборганлар. Бу кейинги икки ҳафта ичида Мапуту билан Мозамбик ва ЖАР ўртасидаги чегарада жойлашган Рессано-Гарсия шаҳарчасини боғлаб турган темирйўлга қилинган учинчи ҳужумдир. Мозамбик пойтахтидан Свазиленд шаҳрига олиб борадиган бошқа йўлда кейинги вақтда икки марта қўпорувчилик қилинди. 2 ноябрь куни Рессано-Гарсиядан Мапутуга йўл олган пассажир поезди минадан портлаб кетди ва ўққа тутилди. Тўққиз пассажир ҳалоқ бўлди, 39 киши жароҳатланди. Эртасига худди шу йўлда кўприклардан бири вайрон қилинди. Орадан яна бир кун ўтгач, Мапутудан 30 километр нарида поездларни ремонт қиладиган состав портлаб кетди.

Ўт очиш вақтинча тўхтатилди

ГАВАНА. Фарабундо Марти номли Сальвадор миллий озодлик фронти Америка давлатлари ташкилотининг XVIII бош ассамблеяси ўтаётган вақтда жанговар ҳаракатларни бир томонлама тўхтатишини маълум қилди.

14 ноябрдан 19 ноябрга қадар Сальвадор пойтахти Сан-Сальвадорда ўтадиган бош ассамблея кун тартибига, жумладан, марказий Америкадаги аҳволни тинч бартараф этиш йўлларини қидириш ва Сальвадорда инсон ҳуқуқлари бузилиши масалаларининг киритилиши кутилмоқда.

Фарабундо Марти номли Сальвадор миллий озодлик фронтининг Сальпресс-нотисаль агентлиги орқали берган баёнотида бўлажак бош ассамблея қатнашчиларига мурожаат қилиниб, Сальвадордаги бедодликларни ҳамда Америка Қўшма Штатларининг бу Лотин Америкаси мамлакати ишларига аралашувини тўхтатиш талаб этилади. Ҳужжатда Сальвадор ватанпарварлик кучларининг мамлакатдаги аҳволни тинч ҳал этиш йўлларини қидириш мақсадида Дуарте ҳукумати билан мулоқотни тиклашга интилаётганлиги таъкидланади.

Пекин Марказий опера ва балет театри Ғарбий Европа мамлакатлари бўйлаб биринчи марта гастроль сафарига чиқди. ХХР артистларининг финляндиялик томошабинларга таклиф этган репертуарида Жакомо Пуччинининг «Баттерфляй хоним» [«Чио Чио Сан»] ва Жорж Бизенинг «Кармен» опералари етакчи ўринни эгаллайди.

СУРАТДА: Савонлинна шаҳрининг театри саҳнасида ХХР артистлари ижросидаги «Баттерфляй хоним» операсидан бир кўриниш.

Лехтикув — ТАСС фотоси.

Бизнинг интернационалчи-жангчиларимиз

Юлдузлар нур сочаверади

Очерк

Қутбиддин директор хонасидан хурсанд чиқди. Суюнмай бўладими, эртадан бошлаб 40-ўрта мактабда дарс бера бошлайди. Болалар билан ишлашни азалдан яхши кўрарди, ниятига етди. Ташқарига чиқди. Ҳовли катта-кичик ёшдаги ўқувчилар билан тўлибди, қий-чув, ўйин-кулги авжида. «Танаффусга чиқишибди-да» ўйлади Қутбиддин. Хаёли ўзининг ўқувчилик, студентлик йилларига кетди. Қандай ажойиб дамлар эди.

...Олтинчи синфдан уни Бешқайрағочдаги 116-мактабга ўтказишди. Синф раҳбари дарсхонага олиб кириб ўқувчиларга таништирди:

— Янги синфдошингиз — исми Қутбиддин, фамилияси Ҳакимов. Ўйлайманки, тезда тил топишиб, дўстлашиб кетасизлар...

Кунлар ўтаверди, янги ўқувчи аста-секин синф ишларига аралаша бошлади. Синфдошлари ҳам уни ёқтириб қолишди. Айниқса синфком Муҳаррамнинг очиқкўнгиллик билан дўстона муносабатда бўлиши унга далда бўлди. Синфда бўладиган ҳар қандай масала куюнчак қизнинг эътиборидан четда қолмасди, ҳаммасини синфдошлари билан биргаликда ҳал этарди. Самимий муносабат чин дўстликка айланди. Орадан йиллар ўтиб, ҳатто ўнинчини тугатгунларига қадар бу дўстлик озор топмади, аксинча мустаҳкамланди.

Болалигида ота касби — жиноят-қидирув ходими бўлмоқчи эди. Кейинчалик кибернетикага қизиқиб қолди. Аттестатни қўлига олди-ю, ҳужжатларини жамлаб Тошкент халқ хўжалиги институтига топширди. Аризани «Иқтисодий кибернетика факультетига» деб ёзди. Пухта тайёрланган экан синовлардан ўтди. Мандат комиссиясида унинг ҳам номини йўқлашди. «Баракалла ўғлим, — деди сафардан қайтган Товфиқ ака. — Иштиёқинг зўрлигини билардим. Энди бу ёғига бўш келма. Келажаги бор соҳани танлаганингдан хурсандман».

Шу гапларга ҳам анча йиллар бўлди. Ота унда ҳаёт эди. Фарзандлари бирин-кетин камолга етаётганини кўриб севинчини ичига сиғдиролмасди. Уларнинг роҳатини кўраман деганда — йиқилди. Дарвоқе, Қутбиддин институтни тугатганида ҳали тирик эди. Армияга ҳам ўзи кузатганди.

Ўшанда 1985 йилнинг кузи эди. Туғишганлари пайтда панада туриб ўққа тутиб қолиши мумкин. Шундай бўлгач, кундузи ишлаб бўлмайди. Тунда эса яна қийин. Ҳар қарич ерни пайпаслаб ўтасан. Сапёрлар шундай шароитда топшириқни бажаришга киришишди. Атроф жим-жит.

Қоидага биноан сапёрлар тезда белгиланган ерга тўпланишлари лозим эди. Қутбиддин ҳам зудлик билан етиб келди. Бошқалар ҳам келиб қўшила бошлашди. Сал нарида мина портлади. Унинг даҳшати анчагача тоғу тошда акс садо бериб турди.

— Йигитларимиздан бири минага дуч келди, — жон ҳолатда бақирди командир. — Орамизда ким йўқ. Қаранглар, ким? — туғишганидек азиз бўлиб қолган солдатларни бирма-бир санай бошлади. — Мрачко! Мрачко қани?

Ҳамма тушунди. Тақдир зарбасига Мрачко дуч келганди. Қутбиддин ва яна уч баҳодир уни олиб келгани кетишди. Етиб боришганда Мрачконинг кичик гавдаси азобдан тўлғанар, сариқ юзларида қон қолмаган, аянчли инграр эди. У томон биринчи бўлиб энгашган йигит ҳам инграб юборди. Во дариғ, Мрачконинг иккала оёғи узилиб тушибди. Аста ердан олишди.

У иродали эди, охиригача шундай қолди, у ҳақиқий солдат эди, ўлимни мардона қабул қилди, у ҳаётни севарди, ўлим устун келди, лекин нолимади. У фақат бир нарсага ачинарди: онасининг хизматини қилолмай бўзлатиб кетаётганидан куярди. Уйга қайтишга жуда, жуда оз қолганди.

Тонгга етмай узилди. Осмонда бир юлдуз учиб ўтди. . . Жангчилар тепасида ҳозиргина шуъла сочиб турганди. Энди у йўқ. Олис-олисларга учиб кетди.

Қутбиддин шу топда яқинда вафот этган отасини, уйда уни кутаётган онасини эслади. Агар... бирон нарса бўлса, онасининг юраги кетма-кет икки жудоликни кўтаролмаслигини ўйлади.

...Ўртага тушиб қолишганди. Уч кун қолиб кетишди. Оппозицион кучлар тоғ томондан ҳам, дарё томондан ҳам ўққа тутишарди. Интернационалчи-жангчиларни айниқса сувсизлик қийнади. Ўн саккиз киши бир жон, бир тан бўлишди.

уни сафарга кузатиб қолишди. Хизматни Москва областида бошлади. Ўқув бўлинмасида сапёрликка ўқиди. Олий маълумоти қўл келди, ҳарбий таълимни осон ўзлаштирди. Эрта-индин курсантлар хизматни давом эттиргани турли қисмларга кетишади. Бири шимолга, бошқаси жанубга. Армия ҳаёти ўзи шунақа. Хизматда ошна-оғайни орттирасан, бугун у билан бирга бўлсанг, эртага икки томонга кетасан. Кейин хизмат тугаб, йиллар ўтгач хонаси келганда эслаб қўясан. Эҳтимол армияда орттирган дўстларингдан айримларини қайта кўриш насиб этмас. Ахир буни ҳаёт дейишади. У сени эмас, сен унинг измида бўласан, ўзанида оқасан. Қанча оқасан, тақдирга аён. Ҳозир эса хизмат кетяпти, йигитлик даврингнинг олтин йиллари.

Қутбиддин ҳамшаҳри Абдусафининг олдига борди. «Бир маслаҳат билан келдим, — деди. — Хизматни Афғонистонда давом эттирсам дейман. Балки бирга бўлармиз?»

— Яхши ўйлабсан, ошна, — жавоб берди Абдусафи, — ўзим ҳам анчадан буён шуни ўйлаб юргандим. Қаерда бўлса ҳам, бирга бўламиз.

Кўнгилли бўлиб кетишни сўраб командир номига ариза ёзишди. Полковник хонасида бир ўзи ўтирган экан, дадил кириб боришди:

— Рухсат этинг, ўртоқ полковник!

— Рухсат, — деди командир. — Хўш, эшитайликчи, нима масалада келдинглар.

— Ўртоқ полковник, бизни Афғонистонга юборсангиз. Ниятимиз хизматни ўша ерда давом эттириш. Шунга ариза ёзиб келгандик.

— Яхши, қани бир кўрайликчи, — офицер йигитлар қўлидаги аризаларни олди, шошилмай ўқиб чиқди ва ундаги ёзувларга бир зум тикилиб тургач, бошини кўтарди. Гап бундай, ўртоқ Ҳакимов ва ўртоқ Қориев. Аризаларни ташлаб кетаверинглар. Жавобини кейин ўзимиз айтамиз. Тушунарлими?

— Кетишга рухсат этинг!

— Борақолинглар.

Кунлар ўтаверди. Собиқ курсантлар ўқув бўлинмасини тарк этадиган кунлар тобора яқинлашиб келарди. Аммо икки ўртоқнинг қаёққа йўл олиши ҳамон номаълум. Йигитлар эса жавобни сабрсизлик билан кутишарди. Ниҳоят Афғонистонга кетишга икки кун қолганда кетувчилар рўйхати эълон қилинди. Унда Ҳакимов ва Қориев ҳам бор эди. . .

Топшириқни бажариб кечқурун казармага қайтса Муҳаррамдан хат келибди. Севинди. Конвертни очаётиб отпускага борганида бўлган суҳбатни эслади. Собиқ синфдошларнинг кўришишмаганига анча бўлганди. «Салом, — деди қиз. — Хизматлар яхши кетяпти?», «Раҳмат, ўзинглар соғ-саломатмисизлар», «Сўрамасак ўзингиз айтмайсиз, хат ҳам ёзмайсиз». Йигит бироз уялди. Ёзиш керак эди. Шу вақтгача ёзмаганидан ўзидан ўпкаланди. Хижолат аралаш кулди: «Бир ёзай!» Мана, бир неча ойдирки ёзишиб туришибди.

Шу пайт уни рота командири чақириб қолди. Борди. «Чарчамаяпсанми, сержант», «Чарчашга вақт йўқ, ўртоқ командир», «Баракалла, ҳеч чарчама, чақирганим боиси ёрдам берсанг. Биласан, ротада ҳамюртларинг анчагина. Кўпи рус тилини яхши билмайди. Бўш пайтларингда улар билан ўзбек тилида машғулот олиб борсанг. Машиналарнинг фарқини, тузилишини тушунтирсанг. Бўлмаса қийналиб қолишяпти. Айтишади-ку, «Сапёр икки марта адашмайди».

Қутбиддин «хўп бўлади» деди. Сапёрликни мукаммал билмаса қийин. Билиб нобуд бўлганлари қанча? Бу ерларда эҳтиётсиз босилган биргина қадам сапёрга қимматга тушиши мумкин. Қурбон бўлган дўстларини эслади. Навқирон йигитлар эди. Мрачконинг ёруғ дунёдаги сўнгги дамларини кўз олдига келтирди. Ўшанда қоронғи кеча бўлмаганида янглишмасмиди. Августнинг ўрталари эди. Навбатдаги операцияга чиқишди. Вазият оғир, оппозицион кучларнинг кўплиги ҳақида маълумотлар келиб турарди. Улар кутилмаган

Сувга фақат кечалари бориш мумкин эди.

Ниҳоят, уч кун деганда ёрдам етиб келди. Интернационалчи-жангчилар уч кун мардона туриб беришди. Казармага қайтиб боришгач, яна бир солдатнинг — Мрачконинг каравотига чойшабдан лента тортилди, ёстиқ устига фуражкаси қўйилди. Яна бир марҳумга ҳарбийчасига аза очилди.

Хизмат шу тариқа давом этарди. Кунлар кетидан кунлар ўтаверди. Улар бир-бирига ўхшамасди, бугун бундай, эртага ундай. Совуқ тушганда сапёрнинг иши яна ҳам қийинлашади. Группа навбатдаги операцияга тайёрлана бошлади. Ҳаммаси тахт бўлгач, йигитлар йўл олдидан дам олишди, суратга тушишди.

Белгиланган жойга етиб келишгач, лейтенант ҳаммага яна бир бор ўта эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилишни тайинлади. Сапёрнинг яна жанговар иши бошланди. Ҳар ким ўз жойида диққатини бўлмай миналар билан машғул эди. Сапёр учун энг хавфли дамлар. Кексалар, уруш кўрганлар «фалокат—оёқ остида» деб бежиз айтишмаган. Ҳаммаси бир текисда кетаётганди. Кутилмаган портлаш ҳамма ёқни остин-устун қилиб юборди. Кечагина билим юртини тугатиб келган ёшгина лейтенант билан ангренлик Абдусамат Бўронов ҳалок бўлди. Уч соат бурун Абдусамат ўртоқлари билан суратга тушганди. Суратлардан бирини ўзига эсдалик учун олмоқчийди, насиб қилмади. Энди у ўртоқларига хотира бўлиб қолади, орадан йиллар ўтгач, улар фарзандларига «Ангренлик Абдусамат, ажойиб йигит эди» деб гапиришади. Дунё шундай яралган экан, биров олдин, биров кейин кетаркан...

Лейтенант ҳалок бўлгач, группага сержант Ҳакимов раҳбарлик қила бошлади. Инсоннинг инсонга оқибати узоқ сафарларда билинади. 30-40 килограмм юкни орқалаб тоғу тошда юришнинг ўзи бўлмайди. Чарчаш бор, толиқиш бор. Шунда ҳамроҳинг совет солдатига хос одатни қилади. Зўрға қадам босаётганингни кўриб олдингга келади-да: «Қани оғайни, юкингни менга берчи»,— дейди. Бунинг учун у мукофотланмайди. У ҳамма нарсадан устун туради. Уни ОҚИБАТ, ДЎСТЛИК деб аташади. Бу сўзнинг маънисига кўпроқ солдат бўлганлар тушунади, қадрига етади. Ҳозир нималар бўлаётганига тушунолмай карахт бўлиб қолган йигитлар БТРга ўтиргач, шаҳидларга қараб «пиқ-пиқ» йиғлашади. Солдат фақат иложсиз қолганда йиғлайди. Ана шу аччиқ кўз ёшлари марҳум дўстларининг хотира юлдузларига айланади, бу юлдузлар мангу нур сочаверади.

Саккиз кунлик сафар ниҳоясига етди, топшириқ бажарилди. Группа қисмга қайтгач бошлиқлар бўлинма командири сержант Қутбиддин Ҳакимовни «Жанговар хизматлари учун» медалига тавсия этишди. Медаль эса Тошкентга қайтгандан сўнг кўксига тақилди.

Хизматининг бир йилу бир ойини Афғонистонда шу тарзда ўтказди.

...Хаёллар билан уйга етиб келганини ҳам сезмай қолибди. Дарвозадан кириши билан Муҳаррам уни жилмайиб қарши олди, салом берди.

— Битдими ишингиз?

— Ҳа, — жавоб берди Қутбиддин. — Эртадан дарсга! Информатика асосларидан.

— Жуда яхши. Болалар билан ишлашни яхши кўрардингиз, ниятингизга етибсиз.

— Ойим уйдамилар?

— Ҳа, Гулруҳга қараб ўтирибдилар.

Қутбиддин онаси ўтирган уй томон юрди. Онадан буюк зот борми дунёда!

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

⊙ СУРАТДА: Қутбиддин Ҳакимов.

Р. Шарипов фотоси.

Республика кулги маркази — «Отапар чойхонаси—кулгу кошонаси» жойларда СУРАТЛАРДА кулгу оқшомларидан лавҳалар.
СУРАТЛАРДА: кулгу оқшомларидан лавҳалар.

Т. Каримов фотолари.

Кулинг дўстлар, умрингиз узоқ бўлади!

Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ.

№ 11 (25)

Яхшилар мақтови

Яхшилар мақтовин эшитганингда,
Ўйланиб қоласан, бу табиий ҳол.
Атрофга бир назар ташлаб, «лип» этиб,
Яхшилик йўлига ўтасан дарҳол.
Кишилар оғирин енгил қиласан,
Каттага ҳурмату, кичикка шафқат.
Шу билан сен яхши бўлиб қолгандай,
Икки-уч кунгина бу ҳолат фақат.
Кейин яна ўша ўзингсан ошна,
Босар-тусарингдан тортиб гап сўзинг.
Ойнага қарайсан ҳайратомуз сен,
Менми ё бошқа деб, хайрият ўзинг...
Топар-тутаринг зўр, мартабанг тайин,
Истаган ишингни қилишинг мумкин.
Яхшилик қилай деб вақти-бемаҳал,
Алҳазар юз тубан кетасан бир кун.

Ана унда ишинг оҳу надомат,
Яхшими, ёмонсан энди билинар.
Ҳотамтой бўлма кўп бандаи ғофил,
Тулки тумшуғидан, ҳайҳот, илинар...
Ким сенинг жонингга ора кирар, хўш,
Бу ғариб бошингда маҳшар қўзғалар.
Афтода ҳолингни томоша қилиб,
Кулишиб қарашар четдан ўзгалар...
Сен яна яхшилик тилар эмишсан,
Э, яхши бўлгандан ёмон бўлган хўп,
Қилтиллаб турибсан, ҳой, қил устида
Нокасу нобоп қилмишларинг кўп.
«Товба қил!»— дегандек бир ҳол судралиб,
Ҳамтовоқ дўстларинг кўзингдан ўтар.
Қулоғинг тагида сирли «шивир»лар,
Рангингни чиқармай, бағрингни ўртар.

Кексалик билан учрашув

Кексалик ногоҳ қўлимдан ушлади,
Яхши гаплар айтди, кўнглим хушлади:
— Соч-соқолинг оқлигидан коййма.
— Йўқ,— дедим, — келмас мени парвоййма.
— Майли, ёшинг нечага борди, қани!
— Э, бобойман, пенсионер дерлар мани.
— Куч-қувватдан қолганинг кор этдими!
— Кексаликни кимса инкор этдими!
— Ҳа, бали ақлинг бинойи, сўзларинг —
Ўрнида маъноли, лекин кўзларинг!..
— Кўзларим ҳам нуридан қолгон эмас,
— Тўғри айтдинг, сўзларинг ёлғон эмас.
Ростлигингдан бунчалар давлатлисан,
Қарчиғай ёшлар каби савлатлисан.
—Тўрт мучам соғ, бойлигим шул эмасми!

— Темирни ҳам қаҳрабо занг емасми!..
— Йўқ, десам дер: —Товба, бедардсан шекил!
— Илтимосим, кексалик мендан чекил!
Кел, тириклик кўйидан қўйма мени.
—...Азалдан ҳам билардим мен сени.
Сен ҳамиша меҳнат-у коҳиш билан
Куйманарсан эрта-кеч бир иш билан.
Жичча қорнинг тушмагур тўймасмикан,
Кексаликда ғайратинг қўймасмикан!
— Ғайратим ҳам бор шукур, қорним-да тўқ,
Эртанинг фикрини қилмай чора йўқ.
Хўш дея жилди еридан қўзғолиб,
Кексалик кетди йўлида, мен қолиб.

Толиб ЙЎЛДОШ.

Эълонлар

Йўл четидаги эълон: «Ёдингда бўлсин: йўлда ўйнаётган бола ўзингники бўлиши мумкин».

⊙

Кир ювиш хонасининг деразасидаги эълон: «Биз кўйлагингизни машина билан йиртиб ташламаймиз, балки уни қўлда бажарамиз».

⊙

Кинотеатр кассаси олдидаги эълон:
«Ўйланиш» — 20 минутда тугайди!»

⊙

Туғруқхонадаги ёзув:
«Болаларнинг кириши тақиқланади».

Ўроқ РАВШАНОВ тайёрлаган.

● РАСМИЙ ХАБАР

«Водка 40» газетаси хабар қилишича Алкашбой Пиёнов ўз уйида «Одеколон шишачалари» кўргазмасини очиб, санъат соҳасида янгилик яратибди. Мухбирнинг айтишича, кўргазмада 110 хилдан зиёд 1220 та одеколон шишачалари бор.

● 02 ХАБАР ҚИЛАДИ

29 числода Боқивой Соқиевни дўппослаган икки жиноятчи тезда район милициясига келсин, жиноий иш қўзғатилади.

● ТУЗАТИШ

12 числода газетамизда босилиб чиққан «Бўри» ҳажвиясининг 28 қаторидаги «Қўйни ўғирлаб кетган бўри» жумласи «бўрини ўғирлаб кетган қўй» деб ўқилсин.

● ИШГА ТАКЛИФ

Вино заводига ичимликларнинг таъмини аниқлаб берувчи керак. Фақат ичмайдиганлар қабул қилинади.

Дилшод ҚЎЛДОШЕВ.

Қулоққа чалинган гаплар

⊙ Олтин соғлигингиз «қалай?»
(Дугонанинг гапидан).

⊙ Вой, савиле! Саводингиз эмас, соатингиз неча бўлди демайсизми?
(Қизгинанинг йигитга жавобидан).

Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

Корректор дафтаридан

⊙ Саноат сиқиндилари.
⊙ Ҳикоятлар дафтари.
⊙ Торхона маъмурияти.
⊙ Пўшт комбинати.
⊙ Раҳм гўшт.
⊙ «Кулбоғ» кўчаси.
⊙ Сурувчи-инженер.
⊙ «Пайкалтарошлик» бўлими.
⊙ Орикдан сув келар.

Фаёз ҒАФУРОВ.

Афанди доктор

Ҳажвия

Бизнинг доктор Насриддин ака ҳам қариб қолди. Ўзи унақа жуда ҳам мункиллаб қолган чол эмас. Аксинча, баланд бўйлик, тўладан келган, икки юзи Қуванинг аноридай қип-қизил, чиройлик одам. Гавдасига ярашиб тушган каттакон портфелини ўз қадамига мослаб соллантириб юрса, қўлидаги портфель эмас, бамисоли эрмакка олиб юрилган ўйинчоқ дейсиз. Бироқ бечора кейинги пайтларда анча паришонхотир бўлиб қолган. Шунинг учун ҳам уни Афанди доктор деймиз. Бўлмаса ёш вақтида ўзидан катталар Мулла Насриддин дейишар эди.

Афанди доктор паришонхотир бўлгани билан ўз касбига пухта, медицинага фанатик ошиқ одам. Диагноз қўйишда, рецепт ёзишда асло хато қилмайди. Фақат майда-чуйда нарсалар, рўзғор ташвишлари, баъзан энг яқин танишларининг ҳам исми, фамилияси эсидан чиқиб қолади, холос. Бу китобни кўп ўқишидан дейишади одамлар. Билмадим, балки шу гап ҳам ростдир.

У участка врачи бўлгани учун уйма-уй юриб касал кўради. Касаллар ҳам, соғлар ҳам уни ўз қариндошидай яхши кўришади. Қўли эм деб мақташади.

Афанди доктор бўш вақтларида маҳаллани айланиб юради. Йўлида учраган ҳар бир кишидан ҳол-аҳвол сўраб, соғ-саломатлигини суриштиради. Бизнинг балконимиз ёнидан ўтиб кетаётганини кўрсам, албатта ичкарига таклиф қиламан. Чой устида отамлашамиз. Шундай пайтларда еттинчи синфда ўқийдиган шум неварам Муҳаммаджон чой қўйиб ўтириб суҳбатимизга қулоқ солади, гап ўғирлайди. Аҳён-аҳёнда меҳмондан гап олиш учун унга ғалати-ғалати саволлар ҳам бериб қўяди. Чунки унга докторнинг ўрисча сўзларни аралаштириб гапириши ёқади. Бир куни лаборатория анализига қоғоз ёзиб бергани-да атайлаб сўради:

— Доктор амаки, анализга нима топшираман?

— Мача билан кр..роф, — деди доктор тантанавор оҳангда.

Бир куни навбатдаги чойхўрликдан кейин Афанди доктор сўраб қолди:

— Домла, чойингизнинг мазаси жуда бошқача, индийски дамлабсиз, а, топдимми?

Бу уч чойнак чой ичилганидан кейин берилган савол эди.

— Топдингиз, ҳинд чойи, — дедим мен ўзимни кулгидан аранг тийиб.

Кетаётганида сўрадим:

— Доктор, менга бир илтимос билан мурожаат қилган эдингиз, эсингизда борми?

— Ҳа, ҳа, эсимда бор, эсим қурсин, — деди у. — Худди шу масалада келган эдим уйингизга. Эсимдан чиқиб қолибди. Ўғлингиз автобазада ишлайди, битта акамулатир топиб берса, деган эдим. Куёвимга машина олиб берганман-да. Лекин янглишган эканман. Акамулатир эмас, иккита балон керак экан. «Москвич» машинага. Иккита олдинги ғилдирагига.

Мен ҳам, неварам ҳам баравaрига кулиб юбордик. Кейин кулганимиз учун кечирим сўраб, битта латифа айтиб бердим.

«Афанди эшак миниб кетаётган экан. Йўлда бир таниши учраб, саломлашибди-да:

— Афанди, эшагингизнинг оёғи нечта? — деб сўрабди.

Афанди:

— Ҳозир айтаман, — дебди-да, эшакдан тушиб, унинг оёқларини санабди.

— Тўртта экан, — дебди санаб бўлиб.

— Афандим, бу эшакни неча йилдан бери минасиз? — дебди таниши.

— Етти йил бўлди,—дебди Афанди.

— Шунча йилдан бери эшагингизнинг оёғи тўртталигини билмасмидингиз?

— Билардим, тақсир, билардиму лекин ишни пухта қилган яхшида, — деган экан афанди».

— Сиз ҳам ўша афандига ўхшаб ишни пухта қилар экансиз. Олдинги ғилдирак деяпсиз.

Бу гапдан доктор ҳам қотиб-қотиб кулди.

Мана шу Афанди докторимиз ҳам бод, ҳам беланги бўлиб касалхонага тушиб қолди. Биз, унинг миннатдор мухлисларидан тўрт киши ёнимизга неварам Муҳаммаджонни олиб, кўргани бордик. Ахир беморнинг, маҳбуснинг, мусофирнинг ҳолидан хабар олиб турмоқ ҳам қарз, ҳам фарз-да.

— Келинглар, келинглар! — деди у қувониб. — Лекин ҳозир сизларни даволай олмайман. Ўзим касалман.

Биз беихтиёр беғараз кулиб қўйдик.

— Биламиз, — дедим мен, — Бизлар ҳаммамиз соғмиз. Сизни кўргани келдик. Қалай, тузалиб қолдингизми?

— Ҳа, тузалиб қолдим, — деди у. — Уч-тўрт кундан кейин уйга жавоб берадиган бўлишди.

Биз палатадаги стулларга жойлашиб ўтирганимиздан кейин, бироз ўтгач шум неварам шу ерда ҳам шумлигини қилди:

— Касалингизга қанақа диагноз қўйишди, доктор амаки? — деб сўради у ўсмоқчилаб.

Афанди доктор ўйланиб қолди. Бироздан кейин афсус билан жавоб қилди:

— Шуни билмабман, чорт возми. Билар эдим. Лекин шу топда эсимда йўқ. Бироз ўтириб туринглар, кетманглар, ҳали эсимга келиб қолар...

Мана шунақа одам бизнинг Афанди докторимиз. Китобни кўп ўқийди-да.

Азиз АБДУРАЗЗОҚ.

Рассом табассуми

Кинорежиссёр: Колхозингизда машина теримини суратга олмоқчи эдик...
Раис: Бу йилча қўл теримини олаверинглар, машина терими янаги йилга қолди.

— Кўп пахта терасиз, Лобархон, сирини биз ҳам билсак бўладими!
— Кам гап сотиб, кўп ишланг, Боқижон ака.

— Ёрдамчилар кимлар экан!
— Профессору, фан кандидатлари.

— «Зангори кема»ни бир амаллаб юргизвордим, бригадир амаки.
— Яна бошқаларини юргизиб тур, комиссия кетгач тўхтатиб қўяверасан.

Ш. Субхонов чизган расмлар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўқишга марҳамат!

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги «УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ихтисослашган трести базасидаги

7-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1988—89 ўқув йили учун

ҚЎШИМЧА

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали кадрлар тайёрлайди: ёритиш ва ёритиш системалари бўйича электр монтажчи, иккиламчи коммутация занжирлари бўйича электр монтажчи, кучланиш шахобчалари ва электр асбоб-ускуналари бўйича электр монтажчи, контроль ўлчов приборлари ва автоматлари ремонти бўйича слесарь, киномеханик (фильмларни текшира олиш ишини бажара оладиган), радиотелевизион аппаратуралари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича радиотелемеханик, электр-газ пайвандчи.

Ўқиш муддати — 1, 2, 3 йил.

ЎҚИШГА 14,5 ва УНДАН КАТТА ЁШДАГИ, 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

10-синфни битириб билим юртига ўқишга кирганлар ойига 30 сўмдан 37 сўмгача стипендия билан таъминланадилар; 8-синфни битириб ўқишга кирган ўқувчилар эса давлат таъминотида бўладилар. Улар 3 йил таълим олиб, ўрта маълумот ва касб эгаллаб чиққанлиги ҳақидаги дипломга сазовор бўладилар.

10-синфни битирган ва «Иккиламчи занжирлар электр монтажчиси» ихтисоси билан ўқиётган қизлар 6 ой таълим оладилар. Уларга ойига 76 сўм стипендия тўланади.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган ва электр монтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирган ёшларга ойига 76 сўм стипендия тўланади, улар учун ўқиш муддати қисқартирилган (10-синфни тамомлаганлар учун — 6,5 ой, 8-синфни тамомлаганлар учун 10,5 ой).

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битириб чиққан ўқувчилар техникум ва олий ўқув юртларига ўқишга киришда алоҳида имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланма оладилар.

Билим юртида техника ижодиёти, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртига киришни ҳоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари шарт: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси (286/У форма), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), характеристика, яшаш жойидан справка.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар; 2, 6, 13, 14-троллейбуслар; 3, 33, 34, 40, 45, 50, 54, 57, 58, 80, 99, 182-автобусларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати). Телефон: 53-31-21.

ТОШКЕНТ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ

ҚУЙИДАГИ ХИЗМАТЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ:

кийимларни химиявий тозалаш (одатдаги, зудлик билан);
юмшоқ ўйинчоқларни тозалаш;
нафис тўр тўқима буюмлар, қавима нейлон чойшаблар, тивит рўмолларни ювиш;
табиий ва сунъий мўйнадан тайёрланган пўстинларни химиявий тозалаш;
сунъий мўйнадан тайёрланган пўстинларни силлиқлаш;
буюмларни ейилишига қарши ва бактерияларини қирадиган ишловдан ўтказиш;
буюмларни лаклаш;
бахмалсимон юмшоқ чарм ва ошланган теридан тайёрланган буюмларни тозалаш (мижоз билан маслаҳатлашиб);
автомобилларнинг ип-газлама ва поролон аралаштирилиб тикилган полиамид жилдларини бўяш;
синтетик буюмларни (ип-газлама, жун, ацетат шойи) бўяш;
юмшоқ мебелни уйда тозалаб бериш;
гилам ва гилам буюмларини тозалаш;
гиламларни таъмирлаш;
момиқ-пат буюмларни тозалаш;
асл мўйналарни (телпак, ёқа, манжетлар) бўяш ва таъмирлаш.

Справкалар ва эътирозлар учун «ХИМЧИСТКА» ва шошилинч «ХИМЧИСТКА» фабрикаси ҳамда уларнинг районларидаги филиаллари телефонлари қуйидагича:

Фрунзе райони — 1-филиал, «Химчистка» фабрикасининг асосий корхонаси, Западная кўчаси, 1-уй. Телефон: 53-20-54; 12-филиал. Телефон: 39-51-14.

Чилонзор райони — 2-филиал. Телефон: 53-73-13.
Собир Раҳимов райони — 3-филиал. Телефон: 46-90-26.
Ҳамза райони — 4-филиал. Телефон: 96-37-41;
Ленин райони — 5-филиал. Телефон: 55-75-48;
Октябрь райони — 6-филиал. Телефон: 42-56-57;
Киров райони — 7-филиал. Телефон: 34-00-07; 10-филиал. Телефон: 21-12-24.
Акмал Икромов райони — 11-филиал. Телефон: 47-25-70.
Куйбишев райони — 8-филиал. Телефон: 33-07-07.

Бош корхонада кийим-кечакни сифатли тозалаш учун зарур бўлган нормал буғ босимини таъминлайдиган янги қозонлар ўрнатилган.

Фабрика филиалларида ҳамда бош корхонасида кийимдаги доғни нисбатан сифатли тозалаш имконини берадиган янги «Чапанел» ва «УСПЗ» доғ тозалагич препарати жорий этилган.

«Химчистка» фабрикаси хизматлар кўрсатишда юқори сифатли химикатлардан фойдаланади, буюртмаларни хорижда ва ватанимизда ишлаб чиқарилган жиҳозларда бажаради.

Кўрсатиб ўтилган хизматларнинг бажарилишига кафолат берамиз.

АБИТУРИЕНТ-89!

«ОРИЕНТИР»

АХБОРОТ- ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КООПЕРАТИВИ СИЗЛАРНИ ИНСТИТУТГА КИРИШГА ТАЙЁРЛАЙДИ.

Сизлар ўқишга кирмоқчи бўлган олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ва юқори малакали мутахассислар муваффақиятга эришув гарови бўлган зарур билимларни эгаллашда сизларга кўмак беришади.

Кооператив тузилган шартномага мувофиқ таълим натижаси учун моддий жавобгарликни ўз зиммасига олади.

Шартнома шартлари билан қуйидаги адресда танишиш мумкин: Тошкент шаҳри, Шарқ Тонги кўчаси, 16-уй (Халқлар дўстлиги кўчаси, 6-уй, метронинг «Ҳамза» станциясидан кўприкка қараб юрганда чап томонда).

Справкалар учун телефон: 78-56-63, якшанбадан ташқари ҳар куни соат 15 дан 19.00 гача, шанба куни — соат 10 дан 15.00 гача мурожаат қилиш мумкин.

МАГИСТРАЛЬ

Шу йилнинг 16 июнь тонгида Тошкент шаҳрининг чеккаси — «Чимкент» ГАИ постида мудҳиш воқеа содир бўлди. Қуролланган жиноятчилар ғаразли ният билан милиция ходимларига ҳужум қилишди. Кескин олишувда милиция ходимлари Олимжон Асқаров билан Гашимов Муса Гасан ўғли, бироз ўтгач эса милиция катта лейтенанти Маткарим Матчонов ҳалок бўлишди. Кўп ўтмай жиноятчилар қўлга олинди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси раҳбарлари ва хизматчиларининг ташаббуси билан «Чимкент» ГАИ пости 1988 йил 5 ноябрдан «Уч қаҳрамон» номи билан атала бошланди. Пост биносига мармар лавҳа ўрнатилди. Мухбиримиз ёдгорлик очилиши муносабати билан марҳумларнинг яқинлари билан суҳбатлашди.

Уларнинг номи унутилмайди

А. Шодиев, Тошкент шаҳар Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси йўл назорати қисми командирининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари, милиция майори.

— Бугундан бошлаб (5 ноябрь) бу пост «Уч қаҳрамон» номи билан атала бошланди. Ўша машъум тунда учала милиция ходими ўз вазифасини умрининг сўнгги дақиқаларигача адо этди. Улар орамизда йўқ, лекин порлоқ хотиралари биз билан абадий бирга яшайди.

Бу уч қаҳрамоннинг фамилияси рўйхатда абадий қолди. Улар номи билан мукофотлар таъсис этилди:

Хайрулла Матчонов, Маткаримнинг акаси: Оилада олти ўғил эдик, бешта қолдик. Хушчақчақ, одамшаванда эди, қўлидан келмаган иш йўқ эди, дурадгорчилик ҳам, бўёқчилик ҳам қилиб кетаверарди. Эсимда, 30 май куни Калининградга даволангани кетаётган эдим. Кузатгани келди. Кейин... Шум хабар келди.

Укамдан ўғли Музаффар билан қизи Ёдгора (25 октябрда туғилди) қолди...

Маткарим ўрнида ҳозир Матназар хизмат қиляпти.

Матназар Матчонов, Маткаримнинг укаси: 14 июнь куни бизни кўргани келганди. Ўша куни дам олган экан. Жуда бақувват эди. Дзюдо бўйича СССР спорт мастери бўлганди. Ўша куни акамнинг ёнида тўппонча йўқ эди, машинадаги жиноятчининг қуроли борлигини ҳам билмаган, бўлмаса бошқача ҳаракат қиларди.

Қутбиддин Низомов, Маткаримнинг синфдоши: Биринчидан саккизинчи синфгача бирга ўқиганмиз. Болалигиданоқ принципиал, ростгўй, ҳалол эди. Кейин кечки мактабда ўқиди. Саратовдаги СССР Ички ишлар министрлиги қошидаги ўрта мактабни тугатди. У менинг энг қадрдон дўстим эди. Ўқувчилик йилларим мени ҳеч кимга қўл тегдирмасди. Бир киши билан дўст тутиндими, ўшанга абадий содиқ қоларди.

— **Гашимов Гусейн Гасан ўғли, милиция катта лейтенанти, М. Гашимовнинг укаси:** Ўзбекистонга 1973 йили кўчиб келганди. Тошкентни туғилиб ўсган еридек севарди. 15 июнь куни ишга кетишидан олдин кўришдик. Негадир узугини ечиб менга берди: «тура турсин» деди. Ҳайрон бўлиб турганимни кўриб «кейин оламан» деб юпатган бўлди. Кейин билсам ўшанда сўнгги марта ишга кетаётган экан. Отасиз, қийналиб ўсганди. Фарзандлари Фотима билан Юсиф қолди. Болаларни қандай яхши кўрарди. Беш йил орзиқиб фарзанд кутганди. Акам энди йўқ. Йўқ энди. Акам етти ёшида отамиз вафот этганди, қизи етти ёшга тўлганда у ҳам дунёдан кўз юмди. Тошкент автомобиль йўллари ва транспорти институтининг бешинчи курсида ўқирди... Афсус ҳаммаси қолиб кетди...

Мармар лавҳа ўрнатилди. Марҳумларнинг яқинлари кўз ёшларини тийишолмасди. Лавҳа пойига гуллар қўйилди. У ердан ўтаётган машиналар Уч қаҳрамон хотирасига ҳурмат бажо келтириб аста-секин ўтишди.

Уларнинг номи унутилмайди.

Р. МУҲАМЕДОВ.

⊙ СУРАТЛАРДА: «Уч қаҳрамон» ГАИ постида Ёдгорлик қўйилиши муносабати билан ўтказилган митингдан лавҳалар.

Р. Шарипов фотолари.

Эҳтиёт бўлинг, болалар

Автомобиллар, айниқса шахсий автомашиналарнинг кун сайин кўпайиши катталардан ва болалардан кўча ҳаракати қоидасига тўлиқ амал қилишни тақозо этади. Акс ҳолда ҳаммамиз учун энг аянчли бўлган кўча транспорт ҳодисаларига сабабчи бўлиб қолишимиз мумкин.

Болалар билан боғлиқ йўл транспорти ҳодисаси энг ачинарли ҳодисалардан биридир. Ўтган 10 ой ичида Тошкент шаҳар кўчаларида 524 та ҳодиса қайд қилинди. Бу рақам ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,3 процентга камайгани билан, афсуски 27 та бола нобуд бўлди ва 517 та бола эса тан жароҳати олди.

Болалар билан боғлиқ йўл транспорти ҳодисасининг келиб чиқишининг асосий сабаби, яқин келиб қолган транспортнинг олди томонидан чопиб ўтишлар ёки йўловчи учун белгиланган жой қолиб, тақиқланган ердан ўтиш, тўхтаб турган транспорт орқасидан бехосдан чиқиб қолиш ёки кўчанинг қатнов қисмига яқин жойда ҳар хил спорт ўйинларини ўйнаш каби воқеалардир. Бу борада биз бир неча кўнгилсиз ҳодисани мисол тариқасида келтирмоқчимиз.

14 октябрь куни соат 17 дан 05 минут ўтганда Фрунзе районининг Педагоглар кўчасида «Икарус — 260» автобуси орқасидан чопиб ўтаётган 73-мактабнинг 1-синф ўқувчиси Аҳмаджон Собировни троллейбус ҳайдовчиси Герман Ким ўзига йўловчиларни ташиш учун бириктирилган «ЗИУ-9 1320» номерли троллейбус билан уриб юборди. Собировга нисбатан Тошкент тўқимачилик комбинати касалхонасида тез ёрдам кўрсатилишига қарамай 16 октябрь куни тан жароҳатининг оғирлиги туфайли у оламдан кўз юмди.

Яна бир мисол: вояга етмаган 11 ёшли Сорбуш ва унинг ўртоғи Увйи билан 28 март куни эрталаб тонг қоронғусида Богдан Хмельницкий ва Шота Руставели кўчалари кесишган чорраҳада, пиёдалар учун ер ости йўли бўла туриб кўчанинг пиёдалар учун тақиқланган еридан югуриб ўтишаётганда «ГАЗ-24» такси автомашинаси уриб юборди. Тан жароҳати олган Собушга тез ёрдам кўрсатилди.

Кўча ҳаракати қоидаларига ҳайдовчи ва пиёдалар ўзаро қатъий амал қилганларидагина ҳар қандай бахтсиз ҳодисадан холи бўладилар. Афсуски, болалар ўртасида кўча ҳаракати қоидасини ўргатиш ҳамон суст олиб борилмоқда, айрим хонадонларда йўл қоидасини фақат мактабда ва ГАИ ходимлари томонидан ўргатилиши ва ўқитилиши керак, деган нотўғри фикрлар юрибди. Бу ҳақда мактабларда 12 соатли йўл ҳаракати дарслиги, ГАИ ходимлари томонидан олиб борилаётган тарғибот ишлари болаларда кўча кўникмаларни пухта ўзлаштира олмаслигининг гувоҳи бўлаётирмиз. Қолаверса, биз катталар уларга ўрнак бўлмоғимиз керак.

Р. ИКРОМОВ.

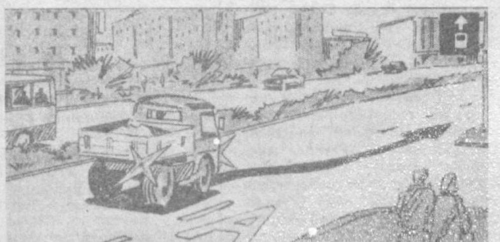

«Йўл ҳаракати қоидалари» билимдонлари диққатига

«Тошкент оқшоми» газетасининг аввалги «Магистраль» подборкасида берилган 7- топшириққа тошкентлик Р. Сафарбоев, М. Раҳмонов, Д. Матёқубов, М. Мухалидов, Р. Миржалилов, Н. Соатов, Э. Холматов, Х. Хўжаназаров, А. Усмонов, Г. Акрамова, У. Йўлдошев, сурхондарёлик Д. Ҳасанов, К. Рамазонов, сирдарёлик А. Маматов, А. Бобобековлар тўғри жавоб йўллашган.

Б. Узоқов, Ш. Сафаров, И. Музаффаров, Д. Рустамов, А. Муҳамедов, У. Шералиева, З. Мирхаидов, Н. Раҳматуллаев, М. Маҳмудова, М. Фармонов, Ф. Аҳмедов, Азимовлар оиласи, А. Тойжонова, К. Худойназаров, Э. Шерназарова, К. Раҳмонбердиев, Д. Баҳриддиновнинг жавоблари жюри томонидан нотўғри деб топилди.

Бугун «Йўл ҳаракати қоидалари» билимдонлари диққатига навбатдаги 8-топшириқни ҳавола этмоқдамиз. Қани айтингчи, расмда кўрсатилган ҳолатда машина юк ортиш ва тушириш учун шу ерда тўхташи мумкинми. Бизга йўллаган жавоб хатингизда «мумкин» ёки «мумкин эмас» деб кўрсатинг. Хатларингизни кутамиз.

«Шкода» ўрнини босади

Прага. 1993 йилнинг бошларида «Братислав автомобиль заводлари» бирлашмаси конвейеридан янги кичик литражли машина тушириб олинади.. Чехословакияда янги автомобиль ҳаммага таниқли «Шкода—1203» ўрнини босади, дейишмоқда.

Барча орзиқиб кутаётган машина яратилиши ҳам бошқача: унинг двигателини Совет Иттифоқида йиғиш, бошқа қисмини Чехословакияда тайёрлаш мўлжалланмоқда. Дастлаб ҳар икки мамлакатдаги заводларда йилига 10 минг донадан машина ишлаб чиқарилади. Кейинчалик бу кўрсаткич ошиб бораверади.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

1988 йил 24 декабрдан 1989 йил 10 январгача — мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунларида

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИ

ЦИРКДА АРЧА

Байрамнни ўтказадилар
Бош ролларда: ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА БОШҚА ЭРТАК ҚАҲРАМОНЛАРИ.

ТОМОШАЛАР:

24 ДЕКАБРДАН 30 ДЕКАБРГАЧА — соат 10.00, 12.00, 14.30, 17.00, 19.30 да;
31 ДЕКАБРДА — соат 10.00, 12.00, 14.30, 17.00 да;
1989 йил 1 январдан 10 январигача — соат 17.00, 19.30 да бошланади.
Билетлар олдиндан — 15 ноябрдан бошлаб цирк кассаларида, соат 10.00 дан 20.00 гача сотилади.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ ТУШИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Қишлоқ жойларда яшовчи томошабинлардан буюртмалар навбатсиз қабул қилинади.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-28-04, 44-35-84.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

18-20 НОЯБРЬ КУНЛАРИ

СПОРТ ГИМНАСТИКАСИ БЎЙИЧА
СССР БИРИНЧИЛИГИ

18 НОЯБРЬ

соат 10.00 дан 15.00 гача — **МАЖБУРИЙ ПРОГРАММА** (қизлар);
— соат 16.30 дан 21.00 гача — **МАЖБУРИЙ ПРОГРАММА** (ўсмирлар);

19 НОЯБРЬ

— соат 10.00 дан 15.00 гача — **ЭРКИН ПРОГРАММА** (қизлар);
— соат 16.30 дан 21.00 гача — **ЭРКИН ПРОГРАММА** (ўсмирлар).

20 НОЯБРЬ

ГИМНАСТИКА КЎП КУРАШИНИНГ АЛОҲИДА ТУРЛАРИ БЎЙИЧА ФИНАЛ.
— соат 10.00 дан 12.30 гача (қизлар);
— соат 13.00 дан 16.00 гача (ўсмирлар).
МУСОБАҚАЛАР 18 НОЯБРЬ СОАТ 16.00 ДА ТАНТАНАЛИ РАВИШДА ОЧИЛАДИ.
МУСОБАҚАЛАРГА 20 НОЯБРЬ СОАТ 16.00 ДА ЯКУН ЯСАЛАДИ.
БИЛЕТЛАР МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИНИНГ КАССАЛАРИДА соат 9 дан 20.00 гача сотилади.
Справкалар учун телефон: 46-03-12.

Администратор: 46-07-53, 46-68-77.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/XI да — **Чио-Чио-Сан**, 16/XI да **Дунёнинг яратилиши**. 17/XI да **Зебуннисо.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Олтин девор**, 16/XI да **Нажот истаб**, 17/XI да **Келинпар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/XI да **Тошкентда туман**, 17/XI да **Рожа.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Алвидо , ҳаёт** (19.00), 16/XI да **Майсаранинг иши** (19.00), 17/XI да **Қора камар** (19.00).

Кино

16 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «МАЮРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45):
Нукус — «КИЧИК ВЕРА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).
Искра — «ҚУРБОНЛИК» (20.00).
Ватан — «УЧ КИШИ УЧУН ПАСОДОБЛЬ» (тоқ соатларда, 20.45 да).
Москва — «ЁТОҚ ДЕРАЗАСИ» (11, 13.30, 20.00), «ШПЕССАРТ ҚАЛЬАСИДАГИ АРВОҲ» (16, 18.00).
Лисунов номли — «МУҲАББАТ ҚУДРАТИ» (11, 14, 17, 20.00).
Чайка — «КИЧИК ВЕРА» (11, 13.30, 18.30, 21.00).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КИЧИК ВЕРА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Восток — «ЖАЗДА ФАҚАТ ҚИЗЛАР» (жуфт соатларда).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «БЎРИЛАР» (жуфт соатларда).

АВТОМАТ ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

Санъат саройи — 44-39-51, 41-04-52.
Қозоғистон — 35-24-91.
Чайка — 77-35-43.
Восток — 91-14-61.
Москва — 68-68-81.
Дружба — 67-96-87.
Нукус — 46-70-69.
Лисунов номли — 96-34-02.
Искра — 39-14-59.
Ватан — 74-30-38.
Тошкент Советининг 50 йиллиги — 78-47-25.
ВЛКСМ 30 йиллиги — 33-44-52.
Тошкент шаҳар ижроия комитетининг кинолаштириш бошқармаси — 33-33-94.

Ҳамза райпищеторгининг 38-озиқ-овқат магазинига тегишли йўқолган
ОЛТИ ҚИРРАЛИ ПЕЧАТЬ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тўйтепа шаҳрида хусусий меҳнат билан шуғулланувчи кооперативлар ва хусусий кишилар тайёрлаган буюмларни сотиш бўйича

ФИРМАЛИ МАГАЗИН ОЧИЛДИ.

Ўз буюмларини магазинимиз орқали сотишни хоҳлаганларни қуйидаги адресга мурожаат қилишларини сўраймиз: Тўйтепа шаҳри, Ленин кўчаси, 92-уй, «Гуландон» универмаги. Телефон: 21-442.

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 57-ўрта мактаб томонидан **Шоҳидоятов Нурилла Шофатхуллаевич** номига берилган 615289 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги 19-ўрта мактаб маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари халқ маорифи аълочиси, уруш ва меҳнат ветерани, пенсионер

Ҳусанбек ИБОДОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги коллективи «Узглавлегснабсбыт» бошқармасининг бошлиқ ўринбосари

Зуҳур Самиқжонович САМИҚЖОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент педагогика билим юрти коллективи билим юрти ўқитувчиси Д. Е. Нурмуҳаммедовага отаси

Ёқубжон Шокирович ШОКИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Теплофизика бўлими коллективи бўлим бошлиғи М. Мираъзамовга онаси

Мухтабар МИРАЪЗАМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-34-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 11113. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.50 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. А. 9236. Тиражи — 108.220. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10